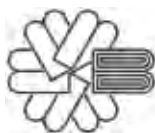

SBB

Sdružení
Bienále
Brno

čtvrtletník ze světa designu /
č. 35/36 / listopad 2008

SBB vydává Sdružení Bienále Brno, o. s.,
IČ 188 29 139 / Vychází od roku 1993
(č. 1–28 Zprávy SBB, od č. 29 SBB) / Neprodejné
Adresa redakce: SBB, Jiráskova tř. 4, 602 00 Brno
Editor: doc. Ing. arch. Jan Rajlich, T/F: 549 252 807,
T: 541 142 544, E: Rajlich@sbb-bienalebrno.cz
Tisk: Tiskárna Expodata-Didot, Brno-Výstaviště
MK ČR E 17351, ISSN 1802-4017
Vyšlo s finanční podporou statutárního města Brna
/ www.sbb-bienalebrno.cz

Kalendář / nejdůležitější termíny

22. 10. 08 > 20. 2. 09 – výstava Znáte Čechova? (Brno – hlavní město graf. designu č. 50), Galerie HaDivadlo Brno

25. 10. > 20. 12. 08 – 7. mezinárodní bienále plakátu Ogaki JP

27. 10. 08 > 30. 1. 09 – 10. mezinár. bienále plakátu Mexiko MX

28. 11. > 14. 12. 08 – 3. mezin. bienále graf. designu Ningbo CN

> 30. 11. 08 – uzávěrka příjmu na Bienále plakátu Lahti FI

27. 2. 09, 16 h – zahájení výstavy Václava Houfa (Brno – hlavní město graf. designu č. 52), Galerie HaDivadlo Brno

Příště: SBB 37 má redakční uzávěrku 31. 1. 09

► Jako přílohu **SBB 35/36** členové SBB obdrží katalog/plakáty
2 výstav: Taiwan Image / 2 a Jan Rajlich jr. / Slova.

Ekoplagát 08 Žilina • V Považskej galérii umenia bylo zahájeno Trienále Ekoplagát a vyhlášeny ceny. Na snímku přebírá Grand Prix od J. Rajliche ml., předsedy poroty, Tomasz Kipka PL, přihlížejí zprava ředitel PGU Milan Mazúr, Peter Cáder, pověřený řízením Správy NP Malá Fatra Varín, primátor Žiliny Ivan Harman a další. • Dole laureát T. Kipka před oběma svými oceněnými plakáty (podrobnosti viz s. 24)

Výstavy SBB

- **Taiwan Image (2)** / 10 plakátů z Tchaj-wanu (v cyklu Brno – hl. m. graf. designu č. 49), Gal. ČAK, Palác Dunaj Praha, 1. 8.>23. 11. 08
- **Znáte Čechova?** / Výstava 40 divadelních plakátů ze soutěže studentů z Bratislavy a Plzně (v cyklu Brno – hlavní město graf. designu č. 50), Galerie HaDivadlo Brno, 21. 10. 08>20. 2. 09
- **Jan Rajlich jr. / Slova** / 10 plakátů (v cyklu Brno – hl. m. graf. designu č. 51), Galerie ČAK, Palác Dunaj Praha, 24. 11. 08>31. 1. 09

SBB dále připravuje:

- **Václav Houf / To už je tolik?** / Výstava k životnímu jubileu autora (v cyklu Brno – hlavní město graf. designu č. 52), Galerie HaDivadlo Brno, vernisáž v pátek 27. 2. 09 v 16 h

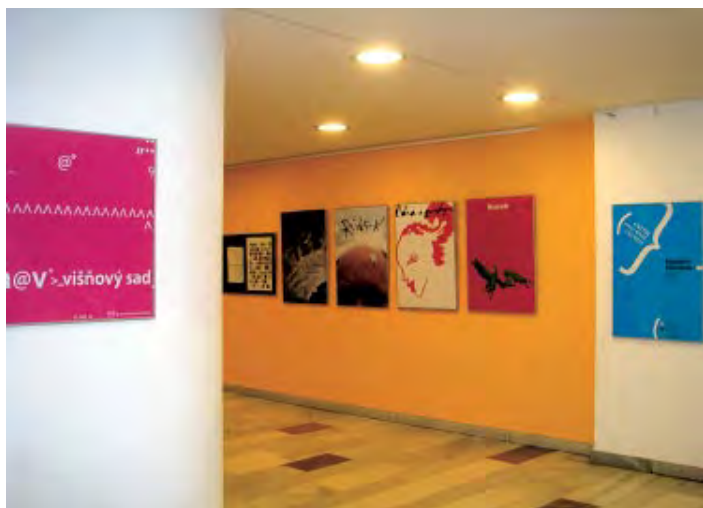
Čechov a Shakespeare v Galerii HaDivadla

„Znáte Čechova?“ – je název výstavy a prezentace výsledků projektu, jehož iniciátory byli Jiří Světlík a Dušan Junek, odborní pedagogové uměleckých škol v Plzni a Bratislavě. Pod kurátorstvím D. Junka nyní byla vytvořena kolekce plakátů ze dvou ročníků soutěže bratislavské Súkromnej umeleckej školy designu na Ivánské cestě a plzeňské Soukromé uměleckoprůmyslové školy Zámeček na téma Shakespeare a A. P. Čechov. D. Junek připravil výstavu 40 divadelních plakátů studentů uvedených škol, kterou pořádá Sdružení Bienále Brno

ve spolupráci se Školou designu v Bratislavě a HaDivadlem Brno jako 50. výstavu v rámci festivalu Brno – hlavní město grafického designu. Mladí autoři – designéři se nelehkého úkolu zhostili nad očekávání: plakáty jsou nápadité, myšlenkově originální, výtvarně osobité a zajímavé. Jsou navrženy různými technikami, najdeme zde přístupy fotografické, malířské, typografické, grafické, jejich kombinace a také plakáty provedené nejnovější technologií – počítačem. Prioritou je kvalita plakátů, ale čísla z obou ročníků soutěže jsou také zajímavá.

- Na snímcích vlevo obdivují plakáty na výstavě Taiwan Image v Galerii HaDivadlo Brno grafici Jutta Damm a Jochen Fiedler z Lipska při návštěvě v Brně 3. 10. 08
- Nahoře pozvánka Taiwan Image 2, na kterou Karel Aubrecht použil kresbu ostrova Tchaj-wan, jak ji v červnu v Brně štětcem nakreslil prof. Apex Lin, a pohled do jednoho z výkladů Galerie ČAK v Praze
- Vlevo nahoře pozvánka Znáte Čechova?
- Na s. 3 nahoře foto z výstavy Znáte Čechova? v Gal. HaDivadlo 21. 10. 08. Vernisáž právě uvádějí Jan Rajlich ml. a Dušan Junek, v popředí si je možno povšimnout (žády) mezi Dr. Václavem Svobodou a doc. Jiřím Eliškou silné sestavy bývalého Design centra ČR: Dr. Jiří Cicvárek, Karel Kobosil a Ing. Milan Kabát...
- Vpravo z akce Art Lab v Mohelském mlýně: zleva Jan Wolf, Josef Bubeník (vlevo jeho objekt „Oltář Zlatému teletí“) a Josef Kremláček

Zúčastnilo se jí 68 soutěžících studentů a vytvořili celkem 180 plakátů (!). To je také důkaz obdivuhodného zájmu mladých grafiků o tvorbu plakátů. V odborných porotách obou ročníků soutěže zasedli postupně členové SBB: **J. Rajlich sr., J. Rajlich jr., J. Světlík, D. Junek** a **F. Borovec**. Sdružení Bienále Brno tak podpořilo tyto aktivity studentů a je pořadatelem probíhající 50. výstavy v rámci cyklu Brno – hlavní město graf. designu, kterou 21. 10. 08 v Galerii HaDivadla předseda SBB J. Rajlich jr. zahajoval a čestný člen SBB D. Junek zde pohovořil o realizaci a perspektivách zajímavého projektu (výstava potrvá do 20. 2. 09). K výstavě byly za finanční podpory Ministerstva kultury SR vydány výstavní plakát, pozvánka a katalog-skládačka. V katalogu (A4) je 26 barevných reprodukcí oceněných plakátů, seznam účastníků soutěže, stať D. Junka o projektu a další zajímavé informace. Iniciátoři akce již v současnosti pracují na jejím rozšíření o účast studentů z dalších škol i ze zahraničí. Plakáty z dosavadních ročníků soutěže potvrzují, že necelý metr papíru je pro mladé designéry přitažlivým prostorem pro originální vyjádření myšlenek a dramatické atmosféry světa divadla.

Členové SBB

Jubilea členů SBB

V této rubrice blahopřejeme členům SBB, kteří dovrší v příslušném období 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95 atd. let... Jubilea r. 08 jsme již připomenuli v SBB 32, jubilea v 1. pololetí 09 uvedeme v SBB 37.

Šest'desiatka Vladislava Rostoka

Významný slovenský grafik-designér, člen SBB **Vladislav Rostok** oslavil v tomto roku jubilejní 60-ku. Autor, který má na svojom tvorivom konte nespočetné grafické úpravy knih, publikací, katalogů (mnohé z nich sám ilustroval), vytvořil desiatky divadelních, kulturních a výstavních plagátů, navrhol viaceré logá, firemné značky a logotypy. Vo všetkých žánroch, do ktorých zasiahol, však najvýraznou a osobitou mierou prispel k rozvoju slovenskej typo-grafiky (ako výstižne nazýva aj svoje samostatné výstavy). Práve za ňu získal mnohé ceny doma a v zahraničí – z posledných spomeňme v roku 2002 Národnú cenu Ruskej federácie za design, r. 2003 Ceny Najkrajšie knihy Slovenska za monografiu „István Orosz“, 2005 za monografiu „Dušan Kállay“, 2008 za monografiu „Aleš Votava“, v r. 2003 získal

Národnú cenu Slovenska za design. Rostokova tvorba – predovšetkým jeho kultúrne plagáty – sa presadila vo svete, kde je stabilne prezentovaná a oceňovaná na najvýznamnejších výstavách a bienále: Bienále Brno, Trienále Trnava, Bienále Lahti, Bienále Mexico, Bienále Rzeszow, atď. Kto má rád graficky náročný svet osobitej Rostokovej tvorby, nájde rozsiahly autorov profil k jeho životnému jubileu v slovenskom odbornom časopise DESIGNUM č. 4/2008 (str. 2–11). Starší Rostokov kolega **D. Junek** v ňom podrobne rozoberá jeho tvorivú cestu, princípy „rostokovskej“ kreativity a umelcove postavenie v súčasnom svete vizuálnej komunikácie. Nevyhýba sa tiež konštatovaniu a dôvodom, keď Rostokova hýrivá kreativita napriek svojej kvalite, alebo práve kvôli nej, vyvoláva kontroverzné názory. Ako to vždy býva len v prípade skutočných umeleckých osobností.

D. J.

Josef Bubeník a Josef Kremláček na ART LAB

Oba členové SBB, patřící též do surrealistické skupiny Stir up, se zapojili do symposia Art Lab, jehož iniciátorem byl brněnský výtvarník Jan Wolf. Akce se odehrála v Gal. Čertův ocas u Mohelna 11. 10. 08.

Nabitý rok 2008 Marie Plotěné

Karikaturistka a kreslířka **Marie Plotěná** se v květnu spolu se 7 vyzva-nými karikaturisty osobně zúčastnila 2nd East–West European Encounters of Humour Art Gabrovo BG – mezinár. projektu EU a bulharského ministerstva kultury. Setkání mezi Východem a Západem v umění karikatury bylo věnované Evropskému roku dialogu mezi národy a kultu-rami – Our house / Náš dům, s tématem Smile at your Neighbour / Usměj se na svého souseda. Letos se **M. Plotěná** úč. těchto kolekt. výstav: Úsměvy pro Nový rok, Gal. Radniční sklípek Litvínov; Věda a výzkum v kresl. humoru, Univerzita a Academia film Olomouc; 1st Intern. Graph. Humour Contest Lleidda ES; Jaderné úsměvy, salon kresl. h., Klub Mánes Praha; 14. Mezin. soutěž kresl. h. Zlatý súdok, Šarišská gal. Prešov; Tichý mat, soutěž kresl. h., Malostr. palác U čer-tovky, Praha; Salon kresl. h. Dámy České unie karikaturistů, Kl. Mánes Praha; 3rd Int. Cartoon Exh. Anadolu University, Eskisehir TR; Výst. kresl. h. pro 8. Mezin. student. symposium ČVUT Praha; Atelier an der Donau, St. Pölten Landhausgal. AT; 14th Intern. Cartoon Contest – Starting a new life after 60, Haifa IL; X. roč. Gastronom. grotesek, Znojmo; 35th Intern. humour Exh. of Piracicaba BR a získala Cenu e-GAGu na 7. roč. soutěže autorů kresl. humoru Fór pro FOR 2008 (letošní téma „Okno, domu oko“, soutěže se úč. 146 autorů z 35 zemí).

Jan Rajlich st. a Jan Rajlich ml.: Schody s kódy

Jednodenní výstavou 111 grafik plakátů, koláží i olejů se otec a syn **Rajlichovi** již po čtvrté připojili k celobrněnské akci Brno Ateliér Open 2008. Úvod ke katalogu výstavy napsal **Jiří Hlušíčka**; 4. 10. 08.

Jiří Šalamoun: Andělíčku, můj strážníčku

Obsáhlý rozhovor Břetislava Ditrycha s **Jiřím Šalamounem** přinesl časopis HOST (č. 8/2008). K rozhovoru se vrátíme v SBB 37.

Ideogram – fonogram v Galerii ddd

Čest. člen SBB **Masuteru Aoba** vystavil pod názvem Aobashow své ideografické a fonografické znaky v prestižní tokijské galerii ddd na Ginze, 17. 10.–15. 11. 08, info: www.dnp.co.jp/gallery

Phil Risbeck na studentském bienále plakátu v Číně

2. mezinárodního bienále vysokých škol East+West v Číně se zúčastnil výstavou, přednáškou a na workshopu čest. člen SBB profesor **Phil Risbeck** US. Hubei Institute of Fine Arts Wuhan CN, 1.–9. 11. 08.

23. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2008

Grafický design, ilustrace a písmo v knihách, časopisech, novinách a digitálních médiích

(podstatný výtah z oficiálních tiskových zpráv Moravské galerie v Brně, dokončení ze SBB 34)

Doprovodné výstavy Bienále Brno

Slovak rep. / Práce studentů a absolventů ateliéru vizuální komunikace VŠVU Bratislava

18. 6.>19. 10. 08, Místodržitelský palác MG v Brně

„To Slovensko naše, dosiaľ tvrdo spalo, ale blesky hromu, vzbudzujú ho k tomu, aby sa predalo...“

Paľo Bálik, aforismus inspirovaný zněním druhé sloky hymny

• Výstava Slovak Rep. představí práce studentů Katedry vizuální komunikace Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě, věnované problematice slovenské národní identity a vizuální reprezentace země ve světě. Prezentovány jsou zde plakáty, objekty, knihy, fotomontáže, kresby, trička, poštovní známky či propagační tiskoviny. Výstava je doplněna projekcí DVD. Návštěvníci se tak mohou seznámit nejen s díly současných studentů školy, ale i jejich úspěšných absolventů.

Cyklos doprovodných výstav studentských prací se v rámci Bienále Brno koná letos už počtvrté. Předcházely mu následující projekty: 2000 Studenti Ateliéru grafického designu FaVU VUT Brno ke Světovému dni grafického designu.

2002 Dny otevřených dveří: Škola uměleckých řemesel, SŠUŘ Brno. 2006 Hledej design! Grafické práce Ateliéru grafického designu a vizuální komunikace Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Rostislav Vaněk a Alan Záruba.

Na Slovensko, stejně jako do všech zemí té horší strany bývalé železné opony, donedávna neposkvrněné globalizací, vtrhla vlna celosvětově unifikované estetiky nadnárodních monopolů. Informační technologie dopomohly k tomu, že se estetické trendy šíří rychleji než infekce. Jen síla místní kultury může dosáhnout toho, že kultura vstřebá pouze to dobré a nenechá se rozředit, nebo přímo smýt balastem. I ten samozřejmě globalizace přináší. Otázka nezní, zda nahradit domácí balast balastem jiného původu. Otázka zní, jak se vyhnout balastu jako takovému a přitom si zachovat — v našem případě vybudovat — vlastní identitu. Co je v dnešní době slovenské? Je to odkaz na venkovskou minulost, romantizující folklor, nebo pýcha na krajinu jako takovou?

S určitostí můžeme říct, že veškerý design vytvořený na území Slovenska snese pojmenování „slovenský“. Není to ovšem tak jednoznačné, protože se tím naplňuje jen geografický požadavek původu, zatímco samotný design nemusí reflektovat kulturní a sociální prostředí, ve kterém vznikl. Můžeme tedy v kontextu Slovenska vůbec hovořit o „národním designu“?

Dlouhodobá tendence prezentovat Slovensko zejména prostřednictvím folkloru svádí pojímat „národní design“ jako tvorbu s výrazným prvkem „slovenskostí“. Pokud vůbec existuje něco jako „slovenskost“ v designu, jak se odráží v jeho koncepční a formální rovině? Záměrem projektu není najít jednoznačnou odpověď na tyto otázky, ale popsat aktuální stav, ve kterém se slovenská identita ve vizuální komunikaci nachází. Jde o experiment, jehož cílem je nabídnout specifický pohled různých generací grafických designérů na tuto problematiku ve snaze zjistit, jak ve své tvorbě reflektují kulturu prostředí, ze kterého pocházejí. Výsledek může být podobně překvapivý jako slovenský hokej.

Výstava představuje výběr nejlepších prací nejen současných studentů a doktorandů katedry, ale i práce úspěšných absolventů, kteří byli osloveni, aby se tohoto projektu zúčastnili. Kromě tradičních médií graf. designu budou prezentovány i práce s interdisciplinárními přesahy. Expozici doplní také speciální vydání magazínu „†“ (Double), věnující se teoretickému výzkumu tohoto fenoménu na Slovensku.

Paľo Bálik, Juraj Blaško, autoři výstavy

• Ukázky z výstavy Slovak rep.: • Ondrej Gavalda: *Chrám konzumu*, 2 koláže, 2006, © Ondrej Gavalda • Jana Némethová: *Slovenská gastronómia, poštovní známky*, 2005, © Jana Némethová

Práce ze... Slovinska

18. 6.>19. 10. 08, Místodržitelský palác MG v Brně

• Tentokrát jsme se v cyklu Práce z... zaměřeném na prezentaci designu jednotlivých států orientovali na velmi progresivní kulturní zemi — Slovinsko. Představíme jej pomocí prací, které byly oceněny na předchozích 5 ročnících slovinského Bienále vizuálních komunikací v Lublani v 18 různých kategoriích. Jedná se o více než 50 návrhů z oblasti písmové tvorby, logotypů, corporate identity, informační grafiky, plakátů, knih, novin, pozváněk a mnoha dalších. Na výstavě je zastoupena tvorba významných slovinských designérů, jako jsou Radovan Jenko, Peter Skalar, Ranko Novak, Eduard Čehovin, Luks studio či studio Ambient.

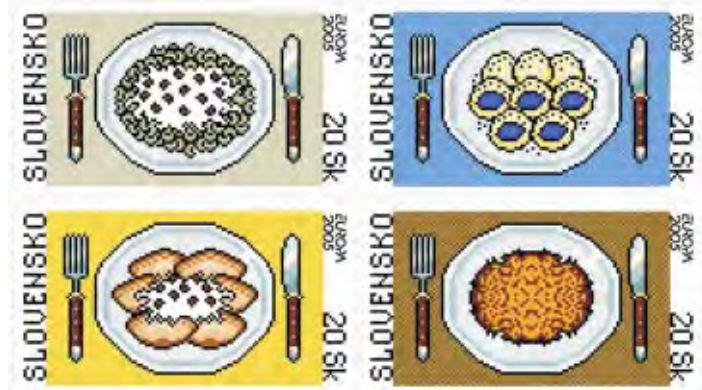
Projekt je pořádán za podpory Nadace Bremen v Lublani pro rozvoj vizuální komunikace — byla založena v r. 2003. Jejím hlavním cílem je podporovat a propagovat slovinskou vizuální komunikaci. Jednou ze základních činností nadace je organizace Bienále vizuální komunikace, které je současně národní soutěží grafického designu.

Letošní výstava je šestá v pořadí z cyklu Práce z... / Work from...

• Předcházely jí projekty:

1996 Work from... London: místo, řeč a dějiny, Michael Horsham

1998 Work from... Tokio, Takako Terunuma a Aleš Najbirt

2000 Work from... Holland, Peter Biľak

2004 Work from... Switzerland: Současný graf. design, Adam Macháček

2006 Work from... China, Ung Vai Meng

• Slovinsko hraničí s Rakouskem a Itálií a je jimi ovlivňováno ve všech směrech, hlavně v kulinářské oblasti a architektuře. Dalo by se tedy očekávat, že i slovinský design bude pod vlivem sousedních zemí. Není tomu tak.

Počátky slovinského grafického designu spadají do 50. a 60. let 20. století, kdy díla Jože Brumena, Gregora Košaka, Bronislava Fajona a Uroše Vagaje získala první mezinárodní ocenění. Jejich styl byl přirovnáván ke švýcarské typografické škole. V tomto období začali slovinští designéři spolupracovat s mezinárodními organizacemi jako ICOGRADA a navázali kontakt se svými západními kolegy. V 70. a 80. letech studovala řada slovinských designérů (Radovan Jenko, Tomaž Kržišnik, Zdravko Papič, Ivan Marko a Alojz Zorman Fojž) v Polsku, a byli tedy přirozeně ovlivněni školou polského designu. Další vlivný proud vznikl na Ljubljanské škole architektury, kde studovali Peter Skalar, Ranko Novak, Miljenko Licul a další.

V 90. letech, kdy zemi zaplavily nadnárodní produkty typu Coca-Cola a McDonalds, ovládl podobně nevybíravým způsobem slovinskou designérskou scénu grafický design a styly ze Západu. V souvislosti s balkánskou krizí však do Slovinska přicházelo i mnoho talentovaných designérů ze zemí bývalé Jugoslávie, kteří přinášeli nový, svěží pohled na design. Na tomto místě bychom měli zmínit i designéry-autodidaktů, kteří rovněž utvářeli slovinský design. V 90. letech byla také založena řada malých nezávislých studií, objevily se první post-moderní designérské skupiny a umělci.

Současný slovinský design vstřebal všechny zmíněné styly. Mnoho designérů, o kterých byla řeč, vyučuje na Akademii umění a designu na Ljubljanské univerzitě založené v 80. letech. Mají tak možnost šířit své názory mezi další generace mladých tvůrců. I když je vliv západního designu stále dominantní, na rozdíl od 80. a 90. let, kdy slovinští designéři nekriticky přejímali takřka vše, co bylo na Západě „cool“, došlo k určitému posunu: slovinští umělci dnes spoléhají více na svou vlastní kreativitu. Rostoucí počet mladých slovinských designérů navíc studuje v zahraničí (hlavně v západní Evropě), a domácí scénu pak obohacují o nezávislý způsob myšlení.

Mohlo by se zdát, že díky rozmanitosti stylů je Slovinsko rájem pro grafické designéry. Ale je tomu opravdu tak? Domnívám se, že potenciál slovinského designu je obrovský, ale bohužel nebyl dosud naplněn. Jeden známý kritik nedávno ohodnotil současný slovinský grafický design slovy „v průměru velmi dobrý, ale chybí skutečně vynikající práce“. S tímto názorem souhlasím. Nejsem si jistá, jaké jsou přesné příčiny absence vynikajících prací, ale možná by se daly zastopovat v nedostatku odvahy, konzervativním prostředí, relativně malém množství obyvatel (dva miliony), nevzdělaných a neústupných klientech a podobně. Ať už jsou důvody jakékoli, věřím, že potenciál slovinského grafického designu je mnohonásobně větší než umění, jehož jsme dnes svědky.

Petra Černe Oven, autorka výstavy

Výstava členů mezinárodní poroty 2008

18. 6.-19. 10. 08, Umprům. muz. MG v Brně, kurátor Petra Šťastná
Tradiční prezentace tvorby členů Mezinárodní poroty Bienále Brno: Jonathan Barnbrook UK, Petra Černe Oven SI/UK, Otakar Karlas CZ, Zuzana Lednická CZ, Gertrud Nolte DE, Fumio Tachibana JP, Lucille Tenazas US. Podpora: Americké velvyslanectví v Praze.

• JONATHAN BARNBROOK (* 1966 Luton) VELKÁ BRITÁNIE
Studoval na Central Saint Martins College of Art and Design a na Royal College of Art v Londýně. Po ukončení studií grafického designu vybudoval mnohostrannou praxi, která zahrnuje grafický design, tvorbu písma a filmovou grafiku. V roce 1990 založil vlastní studio a v roce 1997 písmolijnu Virus. Je znám provokativními názvy svých autorských písem: Apocalypse, Bastard, Bourgeois, Coma, Deluxe, Doublethink, Drone, Echelon, Exocet, Expletive Script, False Idol, Infidel, Mason, Melancholia, Moron, Newspeak, Nixon Script, Nylon and Draylon, Olympukes, Patriot, Priori Sans, Priori Serif, Prototype, Prozac, Sarcastic, Shock & Awe, State Machine, Tourette. Barnbrookův design obalu hudebního alba Davida Bowieho *Heathen*, 2002, se stal debutem jeho písma *Priori*. V letech 1997–2003 Barnbrook spolupracoval s Damienem Hirstem na designu a typografii jeho monografie *Want To Spend the Rest of My Life Everywhere, with Everyone*. Stále se vracejícím tématem Barnbrookova grafického designu jsou díla politického obsahu a sociálního zaměření. Proto se také stal jedním z prvních signatářů Manifestu 2000 — Nejdříve to hlavní. Tato idea je též obsahem jeho billboardu z roku 2001 *Designéři*, strašně se obchodních firem, které vás nutí pro ně lhát. Spolupracuje s časopisem *Adbusters* (Vymítači reklamy). Navrhl logo a vizuální styl tokijské

městské části zvané Roppongi Hills, později doplněné o vizuální styl Moriho uměleckého centra a Moriho muzea výtvarných umění, pracoval také pro japonskou kosmetickou firmu Shiseido.

V loňském roce se uskutečnila jeho samostatná výstava *Friendly Fire* (Přátelský oheň) v Muzeu designu v Londýně, k níž vyšla jeho monografie s názvem *Barnbrookova Bible* (Londýn 2007).

• PETRA ČERNE OVEN (* 1970 Kranj) SLOVINSKO / V. BRITÁNIE
Petra Černe Oven žije střídavě v Lublani a v Londýně. Absolvovala studia grafického designu na Akademii výtvarných umění v Lublani. Patří k zakladatelům Nadace Brumen, která pro Bienále Brno 2008 připravila výstavu *Práce ze... Slovinska*. Petra Černe Oven je grafická designérka a současně teoretická grafického designu, zajímá se o typografii. Publikovala v časopisech *Eye*, *Baseline*, *Emzin*, *Typomag*, *art.si*, *Hyphen* a *Klik* a přispěla do mnoha odborných publikací. V současné době pracuje na výzkumném projektu „The Optimism of Modernity“ [<http://www.optimism-modernity.org.uk>] s Paulem Stiffem. Kurátorsky připravila výstavu a vydala knihu *Edward Wright, Readings, Writings*, University of Reading 2007. Za svou grafickou tvorbu získala uznání *Typographic Excellence TDC New York*. V roce 2004 obdržela PhD na katedře typografie a vizuální komunikace *University of Reading (UK)* za diplomovou práci *Vývoj speciálních znaků ve slovanských písmech se zřetelem k pravopisným reformám ve slovinštině a chorvatštině*.

• OTAKAR KARLAS (* 1956 Praha) ČESKÁ REPUBLIKA
Otakar Karlas absolvoval studia graf. designu na VŠUP v Praze. Zabývá se typografií a knižní grafikou. Je členem *TypoDesignClubu*. V současnosti působí jako vedoucí katedry grafiky na VŠUP v Praze. Za knižní úpravy získal řadu cen (Nejkrásnější české knihy, Praha 1992 a 1997, Výroční cena nakladatelství *Mladá fronta* 2000, *Fotografická publikace roku* 2000).

• ZUZANA LEDNICKÁ (* 1974 Hradec Králové) ČESKÁ REPUBLIKA
Navštěvovala SUPŠ v Praze (1989–1993) a VŠUP v Praze (1993–1998). Absolvovala dvouměsíční stáž ve studiu *Annex*, Boston, Mass., USA 1995, a půlroční stáž ve studiu *Dumbar*, Haag, Holandsko 1997–1998. Od roku 2000 je členkou *TypoDesignClubu*.

V r. 1995 začala úzce spolupracovat s grafikem Alešem Najbrtem, nyní působí jako *art director* a *partner* ve studiu *Najbrt*. Zabývá se koordinovaným designem, vytváří komplexní vizuální styly pro nové design hotely v Praze, včetně spolupráce s architekty. Podílela se např. na tvorbě nového logotypu pro Hlavní město Praha. Zároveň se věnuje i kulturním projektům, jako jsou divadelní a filmové plakáty, výtvarné publikace nebo výstavní projekty propagující současný český design v zahraničí.

Uspořádala řadu samostatných výstav doma i v zahraničí: *SCOR* v Praze, *Francouzský institut*, Praha 1998, *Exhibit of Aleš Najbrt Works*, Washington 1999, *Design Without Subtitles*, *Radio House Gallery New York* 1999, *Filmové plakáty 1988–2000*, *Plzeň* 2000, *SCOR* v Brně, *Design centrum ČR* 2000, *City / Město*, *Galerie Českého centra Londýn* 2001, *Město / City*, *Galerie Tunel Praha* 2001, *Der Mensch / Člověk*, *České centrum Vídeň* 2003, *Rest*, *Galerie Thun* — *Lesov* u *Karlovy Varů* 2004, *mojeomje* *LTB Snowboards Dynamo*, Praha 2006, *Život štěstí překvapení* — *Prague Kolektiv*, *New York* 2007. Za svou tvorbu získala řadu ocenění: *Cena Typo Design Clubu* za knihu *Mimolimit* 2005 v soutěži *Nejkrásnější české knihy roku* 2005, Praha 2006, *Čestné uznání* za knihu *Czech 100 Design Icons* *Schönste Bücher aus Aller Welt IBA*, Leipzig 2007.

• GERTRUD NOLTE (*1968 Bochum) NĚMECKO
Absolvovala studia vizuální komunikace u profesora Günthera Kiesera, Uwe Loesche a Bazona Brocka na Univerzitě ve Wuppertalu. Je členkou *ADC* a *TDC New York*, kde působí jako jeden z 5 členů Německé sekce. Je též členkou *Der Malkasten*, *düsseldorfské umělecké asociace*, zakládající členkou *100 Nejlepších plakátů Německa*, *Rakouska a Švýcarska (Berlín)*. V letech 1993–1999 pracovala jako nezávislá designérka pro *Arbeitsgemeinschaft Prof. Uwe Loesch*. V roce 1995 založila vlastní studio *Botschaft Nolte* v *Düsseldorfu*, které dodnes řídí. Její originální tvorba je založena na konceptu a typografii, navrhuje plakáty a zabývá se designem pro reklamní a komunikační média, nakladatelským a firemním designem. G. Nolte pracuje pro *Botschaft für kulturelle, soziale, philosophische, politische und gesellschaftliche Aufklärung*, pro něž navrhuje své plakátové edice. Od roku 2003 profesorka designu, typografie a vizuální komunikace na Univerzitě ve Würzburgu. Je konzultantkou designu, přednáší na konferencích a je vedoucí studentských prací. Trojí poselství Gertrud Nolte: Vyučuj myšlení, nikoli myšlenky / Názor a styl jsou prostředkem přesvědčení / Vše je možné — Vše, kromě průměrnosti.

Za svou tvorbu obdržela četná ocenění: 2x čestné uznání *Bienále knižního umění Martin Slovensko* 1999, 2001; čestné uznání *ADC*

New York 2001–2002; Čestný diplom 100 nejlepších plakátů Berlín 2000, 2001–2002, 2003, 2007; Cena primátora města Trnavy Triená-
le plakátů Trnava 2003, Red Dot Design Award Essen 2000, 2001,
2003; Zlatá včela — typografická sekce Moskva 2004, Master's Eye
Award Trienále plakátů Trnava 2006.

• FUMIO TACHIBANA (* 1968 Hirošima) JAPONSKO

Laureát Bienále Brno 2004 se představil samostatnou výstavou (viz
SBB 34, s. 6–7).

• LUCILLE TENAZAS (* 1953 Manila, Filipíny) USA

Absolvovala studia grafického designu na Cranbrook Academy of Art,
Michigan, USA. Je členkou AIGA a byla prezidentkou sekce AIGA
v San Francisku, její prezidentství bylo první takovou funkcí mimo
New York v 80leté historii organizace 1996–1998. Je též členkou AGI
od r. 1998. Lucille Tenazas je zakladatelkou studia Tenazas Design,
zabývajícího se designem a grafikou vizuálních komunikací, působí
v nakladatelských projektech, vytváří identitu a marketingové systémy
pro kulturní, vzdělávací a neziskové organizace. Ve své profesi půso-
bí 25 let. Před emigrací do USA v r. 1979 nejprve pracovala v Manile
na Filipínách. Po absolutoriu na Cranbrook Academy of Art v Michiga-
nu pracovala v New Yorku, než si založila vlastní firmu v San Francis-
ku, kde 20 let žila. V r. 2005 přenesla působnost studia do Říma, až
do svého návratu do New Yorku v r. 2007. Sídlem studia Tenazas De-
sign je nyní New York. Pokračuje v práci na různých projektech na
obou pobřežích. Ke klientům její firmy patří například Mezinárodní
letišť v San Francisku, Muzeum moderního umění v San Francisku,
Golden Gate National Parks Association, Stanford University Art Mu-
seum ad. Navrhuje a produkuje knihy pro Rizzoli, Chronicle Books,
William Morrow a Children's Book Press. Mezi korporace, pro něž vy-
tváří identitu, patří Champion Paper Corporation, Metro Furniture,
IDEO Product Development and Skidmore Owings & Merrill (SOM).
V r. 2000 založila Program Designu MFA na California College of the
Arts (dříve CCAC) s důrazem na formu, výuku a vedení. Podzim
2007 — Frank Stanton Chair in Graphic Design, Cooper Union, NY.
Lucille Tenazas uspořádala samostatnou výstavu v Muzeu moderního
umění v San Francisku v roce 1996. Tvorba studia Tenazas Design je
publikována v řadě knih a časopisů a pravidelně získává uznání
a ocenění. I.D. FORTY — byla zařazena do každoročního výběru
časopisu I.D. mezi 40 amerických inovativních designérů v r. 1995.
Obdržela Národní cenu za design vizuálních komunikací, Smithsoni-
an Cooper-Hewitt National Design Museum, New York 2002. Lucille
je autorkou a designérkou vlastní monografie Lucille Tenazas: Desig-
ner First, Princeton Architectural Press 2008.

Stefan Sagmeister: Co jsem se zatím v životě naučil

1. 6.–19. 10. 08, Pražákův palác, MG v Brně a billboardy a citylighty
v brněnských ulicích, kurátor Marta Sylvestrová

Je přinejmenším zajímavé, že Stefan Sagmeister, jeden z nejvlivněj-
ších a nejzajímavějších designérů současnosti, se dosud ve svém
životě naučil jen asi 20 věcí. Své osobní zásady však publikoval po
celém světě, na místech obvykle vyhrazených pro reklamu a propagaci,

jako jsou billboardy, projekční plochy, světelná reklama, celostránkové reklamy v časopisech, přebaly výročních zpráv, módní brožury a nedávno také obří nafukovací opice. Sagmeister vloží své deníky, spoustu designu a trochu umění do pomyslného mixéru, přidá kapku psychologie a špetku štěstí a zmačká knoflík. Výsledek je překvapivě svěží. V Brně se s grafickými díly Stefana Sagmeistera můžete setkat při příležitosti 23. Bienále Brno 2008. Prezentována jsou na billboardech v ulici Veselá (pod Pražákovým palácem MG) a na citylightech roztroušených po městě. Procházející se tak mohou dozvědět, že „stěžovat si je k ničemu“ nebo že „sebevědomí je cestou k úspěchu“. Lidi čekající na ranní autobus možná rozruší sdělení: „Je hloupost myslet si, že život bude v budoucnu lepší. Musím žít teď.“ „Každý si myslí, že má pravdu,“ ne každý ji však dokáže tak vtipně a nápaditě sdělit světu. Sagmeister pochází z Rakouska, kde vystudoval Univerzitu užitého umění ve Vídni. Poté obdržel stipendium Fulbrightovy nadace a navštěvoval Pratt Institut v New Yorku, kde získal doktorát. V roce 1993 založil v New Yorku své studio Sagmeister Inc. Od té doby pracoval pro nejruznější klienty, např. Rolling Stones, HBO a Guggenheimovo muzeum. Celkem 5x byl nominován na cenu Grammy, kterou získal r. 2005 za kolekci nahrávek pro skupinu Talking Heads. Je držitelem prakticky všech významných mezinárodních ocenění v oblasti designu. V r. 2000 získal Stefan Sagmeister Velkou cenu Bienále Brno, následně se konala jeho samostatná výstava v Design centru ČR v Brně v r. 2004 a v Praze v r. 2005, která se stala podle ankety Hospodářských novin kulturní událostí roku v rámci pražské kulturní sezony. Výstavy studia Sagmeister Inc. se konaly v Curychu, Vídni, New Yorku, Berlíně, Tokiu, Ósace, Kolíně nad Rýnem, Soulu a Miami. Sagmeister vyučuje na Škole výtvarného umění v New Yorku a pořádá množství přednášek na všech kontinentech. Kniha s vizuální instalovanými i inscenovanými zásadami Things I have learned in my life so far (Co jsem se zatím v životě naučil) vyšla v nakladatelství Abrams začátkem roku 2008. Na webových stránkách Moravské galerie v Brně se lze seznámit s instalacemi Sagmeisterových zásad v rámci Brna: www.moravska-galerie.cz/cs/vystavni-akce/stefan-sagmeister-co-jsem-se-zatim-v-zivote-naucil/ a na stránkách www.youtube.com/watch?v=DN08tLJmvs je možné spatřit Sagmeisterovy další neuvěřitelné realizace tohoto projektu v různých světových metropolích. Marta Sylvestrová, kurátorka výstavy

(potud z tiskových zpráv Moravské galerie v Brně)

• Vlevo záběr ze Sagmeisterovy expozice • Stefan Sagmeister: Stěžovat si je k ničemu / Assuming stifling a Mé sny nedávají žádný smysl / My dreams have no meaning, billboardy, © Stefan Sagmeister

Mezinárodní sympozium Grafický design příště

(a ode mne pouze subjektivně, stručně a opožděně...)

(Žádost J. R. jr., abych psal na tohle téma, jsem se poněkud vzpouzel – jednak už rychle zapomínám, „sborník“ na internetových stránkách MG zatím není, abych si paměť osvěžil, a také jsem všechny přednášky neviděl..., ale když už to za mne veřejně v bulletinu SBB slíbil, vezměte prosím zavedk alespoň dojmy, které ve mně ještě zůstaly. Těm, které následujícími řádky neuspokojím, se omlouvám. Anotace jednotlivých přednášek obsahují čas budoucí a já jsem nechtěl jeho případnou změnou na čas minulý nikterak maskovat původní pramen informací – Program sympozia – a ponechal jsem je v původním znění. K. A.)

Zahájení sympozia ředitelem Moravské galerie v Brně a Bienále Brno Markem Pokorným, stejně jako moderování garantem koncepce sympozia Alanem Zárubou se neslo zcela ve standardní kvalitě a nepotřebuje tedy žádný komentář...

Andrew Altmann GB: Písmo v prostředí

„Písmo v prostředí“ ilustruje dvacet let multimediálního studia Why Not Associates a způsob, jakým nadšení členů této skupiny pro typografii utvářelo jejich kariéru při práci s různorodými médii, od poštovní známky přes film až po umělecká díla ve veřejném prostoru.

+ *vzhledem ke kvalitě ukázk a šíři záběru prací to byla jednoznačně zajímavá přednáška, zejména prezentace prací z veřejného prostoru, s prvky grafického designu u nás dosud málo využívanými v takové míře a kvalitě, byly poutavé – s jen mírnou nadsázkou řečeno „urbanismus grafického designu“ +*

Niall Sweeney & Nigel Truswell, Pony IE/GB: Tance na křižovatkách / Krása zrozená z beznaděje (Alternativní Miss Irsko) / Prohřešky vůči kráse a nové druhy touhy

Jednoduše řečeno, Alternativní Miss Irsko (Alternative Miss Ireland, Ami) je každoroční soutěž krásy pořádaná skupinou přátel, které se mohou zúčastnit muži, ženy i zvířata. Vítězek je určen na podporu irských organizací zabývajících se problematikou hiv/aids. Ve své komplexnější podobě je Ami kreativní společenskou silou propagující definice a postoje, jejíž vliv daleko přesahuje samotnou soutěž. Niall & Nigel, jedni z iniciátorů a spoluorganizátorů soutěže, v Brně představí a objasní různé aspekty Alternativní Miss Irsko pomocí dokumentace, designu, videa a krátkých příběhů, a pokusí se objasnit, co udělalo z Alternativní Miss Irsko takovou bytost, jakou je.

+ *také tohle vyprávění včetně ukázek bylo neobvyklé a zajímavé, škoda jen, že pánové neodhadli vzájemný poměr grafického designu a projekcí z travesti show a vůbec prostředí, v němž se pracovní pohybuji – možná to považovali za důležité z hlediska lepšího pochopení prací, možná chtěli využít zahraniční možnost propagace akce, ale možná jsem také jen něco přehlédl/přeslechl a jejich podíl možná přesahuje až do návrhů kostýmů a scénografie celé akce +*

Otakar Karlas CZ: Typografická písma Vojtěcha Preissiga

Otakar Karlas představí osobnost Vojtěcha Preissiga a jeho význam pro českou typografii. Uvede příklady designu písma, které Vojtěch Preissig vytvořil během pobytu ve Spojených státech. V centru pozornosti bude Preissigovo nejznámější písmo, Antikva z r. 1925, a jeho digitalizace v První střešovické písmolijně.

+ *velmi skromný člověk a typograf provázel příklady písem velmi zasvěceně a zaujatě a jen jakoby na okraj zmínil svůj (nemalý – pozn. autora) podíl na digitalizaci písma, jehož aktualizace, nejen technologická, byla evidentně vážena na lékárnických vahách +*

Zuzana Lednická CZ: „?“ / na začátku každé práce je velký „?“ a co je na konci?

Lednická od r. 1995 úzce spolupracuje s Alešem Najbrtem, nyní působí jako art director ve studiu Najbrt. Na sympoziu bude hovořit o své práci, ve které se mj. věnuje koordinovanému designu a vizuálnímu stylu několika pražských hotelů a kulturním a výstavním projektům propagujícím současný český design v zahraničí.

+ *o této přednášce nelze říci jiné, než že byla nejen kvalitní, ale i půvabná (už vzhledem k přednášející); Z. L. dokázala velmi osobním a citlivým způsobem mluvit o věcech, které (myslím si a doufám) většina z nás zná, ale ne všichni jsou schopni se o ně odpovídajícím způsobem podělit: o fázích vývoje výtvarné práce od prapůvodní inspirace – koncepce – nápadu – hry až ke konkrétnímu výsledku, který s tím začátkem nejednou nemá už nic společného, anebo naopak – přes různé okliky a odbočení zůstane téměř beze změny +*

Abbott Miller US: Brno Echo / Ornament a zločin od Adolfa Loose k dnešku

Za pomoci různých kombinací tištěné a multimediální grafiky, typografie, textilu, fotografií a dekorativního umění užívá Brno Echo obrazového motivu soustředných linií k odkrytí grafických rezonancí – echa – mezi minulostí a současností. Výstava zkoumá soustřednost jako všeobecně používaný slovník, spojující různorodé souvislosti a média napříč časem a geografii. Brno Echo sleduje obtékání obrysů jako jednoduchý, atavistický podnět, jenž je základní charakteristikou designu, gesto, spojující vše od Wiener Werkstätte přes pop art k současnému retro-futurismu. Soustředné linie rámuji, znovu formulují, ohraničují, dekorují a zdůrazňují: Brno Echo vytváří vizuální argument pro vnímání designu jako kosmopolitní praxe spojující rozdílné kultury a různá období.

+ *doprovodí-li a rozvede povedenou výstavu povedené vystoupení na sympoziu, je to vždy příjemné – jen mě trochu zamrzelo, že v obou případech bylo poměrně málo ukázek z tvorby českých autorů, ačkoli by jich k dispozici bylo mnohem více, ale jednak je to dáno pohledem kurátora, jednak možnostmi rozsahu, takže odpuštěno +*

William Drenttel & Jessica Helfand US: Winterhouse / studio, nakladatelství, institut

Po 10 letech společného života a práce v moderním studiu ztraceném na venkově se začínají Jessica Helfand a William Drenttel ohlížet zpět. Zajímá je zejména napětí mezi rolí designéra a spisovatele, editora a vydavatele, učitele a novináře, muže a ženy. Polovinu jejich prací tvoří autorské projekty. Budou hovořit o vztahu mezi odbornými znalostmi a praxí a proč považují obojí za tolik důležité: od knih po blogy, od politiky k vydávání knih, od edičních projektů pro zavedené klienty až po vlastní projekty založené na výzkumu.

+ *ideou i životem dosti osobitý přístup a v ukázkách, zejména pak v autorských projektech balancujících na pomezí designu, psychologie a sociologie „tam i zpět“ nejen mapující, ale i dávající lidem přece jen nějakou šanci na budoucnost – ne zcela jednoduchý, ale dosti sdělně podaný příspěvek (dvojici zastoupil W. D.) +*

Petra Černe Oven SI/GB: Příště = tady × (současnost + minulost)

V minulosti bylo víceméně jasné, co je grafický design a jak by měl přispívat k rozvoji místních kultur. Globalizace má v dnešní době nepochybně velký dopad i na grafický design. Jak tedy bude vypadat grafický design zítřka? Bude existovat jeden „design“, nebo jich bude více? Dojde k setření kulturních a geografických bariér? Bude minulost důležitá? A jsou tyto otázky vůbec důležité? Ve své prezentaci se Petra Černe Oven dotkne těchto témat na příkladech slovinského a britského (typo)grafického designu a teorie a bude hovořit o tom, co považuje za „nejlepší cestu vpřed“. Posluchači se mohou sami rozhodnout, které příklady jsou pro ně relevantní a které by měly raději být pohřbeny do zapomnění (*).

± *snad proto, že pochází z rozpadlé Jugoslávie (Slovinska), ale zároveň se často (převážně?) nyní zdržuje ve Velké Británii a má tedy i jistý odstup, zvolila zjednodušené řečeno téma: globalizace versus identita... i když řada ukázek nebyla bůhvíjak přitažlivá – (* Posluchači/diváci se mohou...) /ale s tím já „historicky“ a dlouhodobě moc nesouhlasím; bez řady horších věcí by nevznikla řada lepších (i v díle jednoho autora) a „interrupce“ vývoje řešení problémů identity osobní i společenské spíše prohlubuje a prodlužuje, jistě je, že pro většinu zúčastněných, podobně jako pro nás, tento problém spíše neexistuje (nebo si ho jen neuvědomujeme?) a byl to u nás problém hlavně na přelomu 19./20. století... ±*

Gertrud Nolte DE: Odpovědnost a respektování identity

Jen hezké? Jen milé? Jen obrazy grafického designu? Inteligentní, vyzrálý a zkušený designér musí zvládnout a obsáhnout víc. Každý druh komunikace, každá zakázka, každé setkání s přáteli a klienty, každé umělecké dílo, každá emoce... pracuje a souvisí s identitou, popírá identitu, užívá identitu, potřebuje identitu, apod. Jak a jakými způsoby může – a musí – designér toto vše respektovat a zahrnout a jak má vyjádřit důsledky těchto otázek pro společnost a člověka? „Ambasadorka“ Gertrud Nolte tvoří design s pomocí příkladů „Botschaft“ (ambasáda nebo sdělení) ve stejnojmenném studiu Botschaft Nolte. Její práce ukazují, co může vzniknout nebo co dokáže umělec vytvořit s respektem a zodpovědností vůči identitě. Přednáška zahrne oblast lidské individuality, život ve společnosti, globální politiku, design od a znak v typografii.

- *nepochybně vzdělaná a inteligentní dáma – „na ženskou snad až moc“ zvolila zajímavé a obsáhlé téma; bohužel její verbální sdělení bylo na vymezenou plochu příliš složité (nebo pro ni byl vlastně tento čas moc dlouhý?) a ani ukázky tisíckrát viděné a na školách už možná i „zakazované“ nepodpořily její úmysl – stručně: asi nejenom pro mne to bylo „příliš německé“... ale jeden klad to mělo: většina účastníků se začala těšit na následující společenský večer... -*

Daniel van der Velden NL: Ikony a vodotisky (Metahaven)

Designéři studia Metahaven se zabývají ikonami a symboly, včetně způsobů, jak v nich funguje význam. Vztah mezi (grafickým) symbolem a jeho významem není zcela přesný a většinou závisí na tom, co člověk „chce“ vidět. Politický význam nejznámějších symbolů a značek nezávisí na předem definovaných, přesných typech sdělení, ale na kontextu a ideologickém úhlu pohledu. Kryptografie a vodotisk jako typy symbolického podpisu nabývají v současném designu na významu. Ačkoliv se jim designéři většinou příliš nevěnují, mají důležitý vztah k politice. Např. pasy a bankovky užívají identifikační technologie založené na bezpečnostních značkách, otiscích prstů a vodotiscích.

Jonathan Barnbrook GB: Jazyk je virus

J. Barnbrook bude hovořit o svém designu písma pro společnost Émigré (Ma[n]son, Exocet, Priori) a pro své vlastní studio Virus (Bastard, Prozac, Nixon atd.). Ukáže přitom, jak je písmo, obecně považované za abstraktní, silně inspirováno figurací. Zmíní se i o tom, jak může pojmenování písma po sériovém vrahovi poškodit vaši image a proč je nezbytné neustále vytvářet fonty, které vyjadřují ducha doby.

? *ani jedna ze dvou výše uvedených přednášek nemohla být vzhledem k tématům a přednášejícím úplně špatná, to bych si je lépe pamatoval, stejně jako kdyby přečnivaly v kladném slova smyslu, ale bohužel, s odstupem času ve mně nezanechaly takový výrazný dojem, abych si je troufl orámovat jakýmkoli znamením... ?*

Palo Bálík & Juraj Blaško SK: Slovak rep.

Co je v dnešní době slovenské? Je to odkaz na venkovskou minulost, romantizující folklor nebo pýcha na krajinu jako takovou? Můžeme v kontextu Slovenska vůbec hovořit o „národním designu“? Dlouhodobá tendence prezentovat Slovensko zejména prostřednictvím folkloru svádí identifikovat „národní design“ jako tvorbu s výrazným prvkem „slovenskosti“. Jestliže vůbec existuje něco jako „slovenskost“ v designu, jak se odráží v jeho koncepci a formální rovině? Autoři výstavy Slovak rep. na přednášce představí výsledky výzkumu vizuální

identity Slovenska a jeho reprezentace ve světě v konfrontaci se stejnojmennou doprovodnou výstavou Bienále Brno 2008.

+ *opět přednáška vztahující se k jedné z doprovodných výstav a to bylo dobře, protože expozice byla namíchaná (myslím způsobem instalace, který nebyl nezábavný, ale –) od vážně míněných až po zcela recesní věci; a P. B. dal ve svém výkladu vystaveným pracem mnohem jasnější koncepční vymezení +*

Lucille Tenazas US: Designér jako kulturní nomád

Po designérech se často žádá, aby kriticky posoudili neznámé prostředí, nejdříve odhadli situaci a pak se v ní orientovali, zatímco si k tomu původně neznámému území postupně vytvoří a rozvinou vztah, na jehož základě se ho budou snažit pochopit. Lucille Tenazas bude hovořit o své práci za posledních dvacet pět let a představí i tvorbu svých studentů, aby ukázala, jak důležitá je osobní zkušenost, mocný filtr rozvíjení metodologie v designu. Když designéři přijmou roli „kulturních nomádů“ (tedy ne „kulturních turistů“), mohou dosáhnout hlubšího vhledu do komunity i hlubších zážitků účasti a empatie.

+ *další z velmi osobních výpovědí postihující na zajímavých ukázkách období od narození L. T. (Filipíny) a stručné rodinné genealogie až po 25 let práce v profesi; pro mě to bylo dost zajímavé +*

Fumio Tachibana a Lucille Tenazasová v rozhovoru na BB 2008

Fumio Tachibana JP: Na okraji / znak na papíře, bílý prostor, písmo jako tělo

Tachibana používá jako umělecká média papír, písmo a tisk. Jeho vyjadřovací metody mají mnoho podob: instalace a autorské knihy, knižní vazba i práce uměleckého editore, příprava a redakce publikací. Pochází z rodiny knihvazačů a byl tedy od dětství v kontaktu s papírem, písmem a tiskem. Umělec dešifruje naše chápání knih, papíru a systémů písma jako fyzického ztělesnění nahromaděných znalostí, a zároveň poodhaluje systém utváření světa.

± *tento držitel Velké ceny BB 2004 se na přednášce (stejně jako na doprovodné výstavě) představil převážně zcela jiným typem prací, než za kterou obdržel zmíněnou cenu; pravda je, že mnoho podobných prací vytvořila řada lettristů (i u nás), a tak snad jen příslovečná japonská preciznost (dotaženost instalace) a kombinace pro nás stále ještě poněkud exotických japonských znaků s latinkou přidala celé věci na jisté přitažlivosti ±*

(A tady moje účast na sympoziu bohužel končí... šel jsem se na chvíli projít a odpočinout, abych následně dorazil na vernisáž výstavy Echo grafického designu Tchaj-wan/Česká republika a Taiwan Image... Pro pořádek ale uvádím i zbylý program sympozia.)

Linda van Deursen: Aktuální pohled na současné knihy

Problémy a možnosti knižní tvorby, zejména publikací o současném umění, fotografii, architektuře a módě v tvorbě holandského studia Mevis & Van Deursen.

Jonn I. Walters: Yesternow („Včera“) / Přednáška doprovázená hudbou a obrazy

Ediční práce v časopise znamená, že člověk vždy pracuje v budoucnosti: přemýšlí o obsahu příštího čísla i těch následujících. Ale „předvídat“ budoucnost také znamená klást otázky, na které nejsou odpovědi. Přednáška je nazvána podle skladby Milese Davise „Yesternow“. Miles Davis byl umělec, jehož dílo bylo tak sladěno s přítomností, že se vždy zdál být o několik let napřed. Název „Yesternow“ („Včera“) naznačuje, že s minulostí je nejlépe uzavřít jakousi dohodu. Pro příští číslo časopisu „Eye“ požádal John I. Walters přispěvatele, aby mu po-

mohli rozšířit kánon historie grafického designu. Zároveň chce poznat, co tento kánon znamená pro současné designéry a jejich klienty, pro pedagogy a kritiky designu i pro veřejnost. Ve své přednášce se s brněnským publikem podělí o výsledky svého průzkumu, zmíní budoucí číslo Eye 68 a ohlédne se za rolí tohoto časopisu v utváření historie designu, za „včera“ tohoto mezinárodního designéřského titulu.

? pokud si vzpomínám, tento přednášející se z vážných rodinných důvodů omluvil a do Brna nepřijel ?

Petr Krejzek: Potřeba overgroundu (časopis Živel 1995–2007)

Petr Krejzek poodhalí genezi časopisu Živel ve světle utopických výšin a pádů 90. let minulého století.

Ještě na okraj 23. BB: dle mého soudu byl výstavní celek asi nejlepší – v tomto (21.) století, když pomineme drobné instalační detaily: zatímco „ornamentální“ rámování exponátů např. ve slovinské expozici – černé /lesklé na matném podkladu/ působilo dost citlivě a v expozici nových médií věrohodně vymezovalo projekční plochy, v expozici typografie v kontrastním provedení /černé na žluté ploše/ spíše exponáty poškozovalo a také pro popisky, vzhledem k jejich velikosti mohl být v některých expozicích zvolen vhodnější horizont..., měly všechny expozice svoji obsahovou i instalační úroveň. Vždy se ale asi najde příslovečná „výjimka potvrzující pravidlo“. Tou bylo letos, dle mého soudu, zařazení doprovodné výstavy City's Celebrities! Street art & Graffiti. Jakkoli nejsem příliš nakloněn tomuto druhu projevu, netvrdím, že se některým kunsthistorikům a kurátorům nepodaří „udělat z toho umění“. Nejsem prorok – a už se to v historii povedlo s lecčím... Ale zařazení této expozice v kontextu BB 2008 považuji za „úlet“ nikoli v dobrém významu toho slova – snad i proto, že jsem měl celkový dojem, že expozice je, promiňte, „odfláknutá“ a už jsem viděl – lze-li to v tomto případě použít – mnoho „kvalitnějších“ a přinejmenším lépe provedených věcí.

Brněnská bienálová noc

Po vzoru Muzejní noci a po premiéře již na 22. Bienále Brno 06, kdy se úspěšně podařilo zvýšit počet zájemců o návštěvu Bienále (v roce 2006 se první BBN zúčastnilo 3 138 osob), se 19. 9. 08 uskutečnila opět Brněnská bienálová noc, kdy měli návštěvníci přístup do všech expozic 23. Bienále Brno od 18 do 24 h zdarma. V rámci programu BBN byl za účasti Marka Pokorného, ředitele MG, a Radima Jančury, ředitele Student Agency, v Domě pánů z Lipé na brněnském nám. Svobody vyhlášen výsledek lidového návštěvnického hlasování o Cenu diváka Bienále, kterou získala mladá grafická designérka Štěpánka Bláhovcová CZ. Celkový počet návštěvníků 2. BBN dosáhl 3 620 osob, z nichž 930 navštívilo výstavy v Pražákově paláci, 1 210 v Uměleckoprůmyslovém muzeu a 1 480 v Místodržitelském paláci.

Bienále jde dnes poněkud šejdrem

Pod tímto dosti provokativním názvem uveřejnilo brněnské vydání MF DNES v pátek 10. 10. 08 obsáhlý třicetistránkový rozhovor redaktorky Jany Soukupové s grafikem **Janem Rajlichem** st. Měl mít původně titulky Na můj vkus jde Bienále poněkud šejdrem... 88letý zakladatel Bienále Brno a nestor českých grafických designérů tu odpovídá na otázky o svém vztahu k městu Brnu, o svých studiích v Baťově Škole umění ve Zlíně, o své práci pro město, veletrhy atd., o zakládání vysoké výtvarné školy v Brně a také na několik otázek týkajících se brněnského Bienále (ty tu níže i s odpovědmi přetiskujeme). Kdo si chce přečíst celý rozhovor doplněný i ilustracemi z tvorby JR, může tak učinit na http://zpravy.idnes.cz/bienale-jde-dnes-ponekud-sejdrem-da3-/brno.asp?c=A081010_1064169_brno_dmk/ Z rozhovoru: *.../ V roce 1963 jste inicioval a založil nejstarší mezinárodní přehlídku grafického designu tohoto typu na světě, která dodnes probíhá pod názvem Bienále Brno. Jak vás to napadlo?*

Američané měli podobnou soutěž a přehlídku, o které jsem věděl, a když jsem v Praze po válce viděl výstavu slovanské grafiky, napadla mne poprvé myšlenka na bienále. Trvalo ovšem ještě řádku let, než se v tom smyslu dalo něco podniknout. Ale stále mi to vrtalo hlavou, takže když byl novým ředitelem Moravské galerie jmenován mladý Jiří Hlušíčka, přišel jsem za ním už s určitým nápadem. *.../ Popravdě, nejstarší mezinárodní přehlídku grafického designu, jejíž 23. ročník v Brně právě probíhá, jste založil taky vy a příliš se o tom letos nikde nepíše.*

Nejsem natolik ješitný, abych o to stál. Naopak mne dosti vytrvale vedli jako čestného předsedu brněnského Bienále a musel jsem dokonce písemně požádat, abych přišel nebyl takto titulován, protože jsem momentální směřování této přehlídky už nemohl překousnout.

Co vám na něm vadí?

Je to složité, je toho víc, ale vyvrcholilo to v roce 2006, kdy nově jmenovaná výběrová porota povyžazovala všechny ve světě dobře známé, velmi slavné grafiky, a když jsem se pak ocitl na různých mezinárodních výstavách, konkrétně třeba v Trnavě, musel jsem vyslechnout: „Prosím vás, pane Rajlichu, co vy to tam v tom Brně děláte?“ *Jakože „Co za lidi tam teď vybíráte“?*

Už jsem v tom nemohl dál figurovat, a protože ústně to nezabralo, požádal jsem písemně, abych napříště nebyl spojován s čestným předsednictvím Bienále. Což neznamená, že bych byl nepřítelem té přehlídky, i když se na můj vkus vyvinula poněkud šejdrem. Ale to může být jen názor starého barda se zastaralými názory, který už je tak zkosnatělý, že není schopen porozumět mladé generaci a jejím novým trendům.

V žádné letošní recenzi Bienále, pokud vím, už se o vás nikdo nezmiňuje. To je dobře.

Co říkáte na to, že na přehlídce má letos své místo i street art a graffiti? To mne rozčiluje především, i když jsem jinak docela klidás. Teoreticky, kteří z čehosi podobného dělají umění, bych poslal na psychiatrické léčení. Považuji výtvary takových pubertáků jednoduše za vandalismus. Ale jeho obdivovatelé z něj hned udělají „art“. Vizualně zde jistě může docházet ke spojením, která jsou vzrušující i pro odborníky, ale novou fasádu na domě bych si nerad nechal udělat jen proto, aby mi ji nějaký „umělec“ počmárali a kdosi to pak ještě hlubokomyslně rozebíral. *.../*

...jak se podařilo od počátku 60. let přes celou normalizaci udržet v Brně mezinárodní grafickou přehlídku?

Čhtělo to vytrvalost, stálost názorů a diplomacii. A byli jsme na to přinejmenším dva, drželi jsme pospolu a dokázali přestat komplikované situace. Velké zásluhy má tedy ředitel Moravské galerie Jiří Hlušíčka, který už jako mladík projevil značnou prozíravost v podpoře Bienále. A díky čemu dnes svět ví, že existuje Moravská galerie, že? Také jsme dokázali využít toho, že ruší výtvarníci jinou příležitost, jak se ve světě prezentovat, neměli – jen u nás – a někteří byli výborní. Kdesi už jsem to napsal: „Nesměli jsme do světa, tak jsme si svět pozvali k nám. A svět se k nám rád podíval.“

Pozn. red. SBB: I přes osobní charakter rozhovoru považoval ředitel MG Marek Pokorný za nutné uplatnit právo „dotčeného“ dané tiskovým zákonem a za několik týdnů (31. 10. 08) se v těchto novinách objevilo k rozhovoru jeho obsáhlé vyjádření. Krátký úryvek:

„.../ Když po roce 2006 Jan Rajlich starší rezignoval na funkci čestného předsedy organizačního výboru, chápal jsem to jako pochopitelný nesouhlas s tím, že na soutěžní přehlídku, z níž se stává pouze jeden ze tří nosných pilířů bienále (vedle mezinárodního symposia a kurátorské výstavy), nebyla vybrána díla některých bezesporu významných a kvalitních autorů, často dlouholetých účastníků bienále. Což bylo často líto i mně, ale respektoval jsem radikální pohled nezávislé výběrové poroty. Chápu kolegu Rajliche, že odmítat přátele je těžké, zvláště když vás dlouhá léta recipročně zvou na výstavy po celém světě. Cílem bienále je ale reflektovat vývoj oboru, nikoliv udržovat přátelské vazby. Je to těžší, pracnější a samozřejmě se z principu nelze zavděčit všem. To je cesta do pekel. .../“

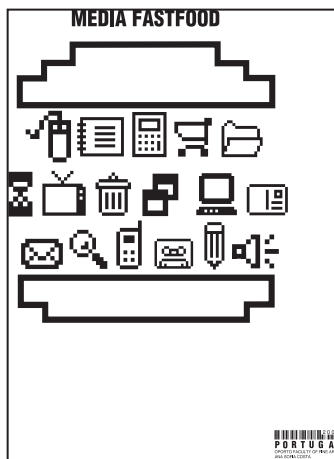
Zprávy z ČR a SR

Nejkrásnější české knihy roku 2007

Opět přinášíme výsledky tradičního hodnocení, tak jak byly oznámeny pořadateli z Památníku národního písemnictví v Praze v dubnu t. r. Připomínáme, že již řadu let se hodnotí pouze za poplatek přihlášené knihy a nikoliv celá knižní produkce, jak tomu bývalo dříve. Soutěže se letos účastnilo celkem 109 vydavatelů s 217 knihami z produkce roku 2007, z toho bylo 23 studentských prací.

Výtvarná porota soutěže, sestavená z odborníků v oboru knižní tvorby a grafického designu, pracovala pod vedením Mgr. Simony Vladíkové, ředitelky Východočeské galerie v Pardubicích. V každé ze šesti kategorií byla udělena hlavní Cena ministra kultury a dále druhé a třetí místo, nejlepší mladý tvůrce v sedmé kategorii získal Cenu Arna Šaňky a další ceny udělila některá profesní sdružení:

• *Vědecká a odborná literatura:* 1. místo – Cena ministra kultury: Ulice na konci světa /Mirko Baum/ Akademie výtvar. umění a Karel Kerlický – Kant. Obálka a graf. úprava Mirko Baum; 2. místo: Krajinou pochybností /Michal Bartoš/ O.P.S. Obálka a graf. úprava Zuzana B. Horecká a Jana Honecová; 3. místo Jiří Kroha (1893–1974) / Marcela Macharčíková/ Muzeum města Brna. Graf. úprava a typografie **Alena Jedličková**. • *Krásná literatura:* 1. – CMK: Režná bába /Miloš Doležal/

Thyrsus. Obálka, graf. úprava a ilustrace Luboš Drtina; 2. Čtyřnohá vrána a nové taškařice /Daniil Charms/ Argo. Ilustrace Darja Čančíková, přebal a graf. úprava Martina Nováková; 3. Čínské pohádky /Lucie Olivová/ Vltavín. Ilustrace Jan Chaloupek, čínské znaky Nataša Suttá, graf. úprava Výtvar. studio Jan Chaloupek. • *Literatura pro děti a mládež*: 1. – CMK: Záhádky /Petr Nikl/ MEANDER. Ilustrace Petr Nikl, graf. úprava Robert V. Novák a Petr Nikl; 2. Komínek a Budíček /Pavel Hrnčíř/ Labyrint. Ilustrace Michaela Kukovičová, graf. úprava Klára Kvízová, ReDesign; 3. Poklad starého brouka /Olga Černá/ Baobab. Graf. úprava Martina Nováková. • *Učebnice pro školy a ostatní didaktické pomůcky v tištěné podobě*: 1. – CMK: Adamův deník /B. Neoralová, Štěpánka Průhová, Lukáš Urbánek/ Sanvitalia. Ilustrace Lukáš Urbánek, graf. úprava Silvie Klempereřová; 2. O lásce a sexu /Kateřina Janouchová/ Akropolis. Graf. úprava Klára Kvízová, ReDesign, ilustrace Sylvie Kořánková; 3. Rozhovory o písmu rukopisném /Radana Lencová/ Svět. Graf. úprava a portrétní fotografie zhotovila Radana Lencová. • *Knihy o výtvarném umění a obrazové publikace*: 1. – CMK: Emil Filla – Z holandských zápisníků /Tomáš Winter/ Národní galerie v Praze. Graf. úprava Jiří Mědílek; 2. Magdalena Jetelová /J. Hlaváč, W. Meyer, P. Solan/ Gallery. Výtvar. řešení Milan Jaroš; 2. Český /Czech/ Design 01 /Tereza Bruthansová/ Prostor interier... Graf. řešení a koláž na obálce Zuzana Lednická, Studio Najbrt. • *Katalogy výtvarné firemní a další; neprodejné publikace*: 1. – CMK: Wenceslaus Hollar 1607–1677 /Alena Volrábová/ Nár. galerie v Praze. Design Bárta & Bárta; 2. Život Štěstí Překvapení /Aleš Najbrt, Zuzana Lednická/ TORST. Design Zuzana Lednická. • *Studijní práce posluchačů výtvarných a polygrafických škol*: 1. – Cena Arna Šánky: Sedmero receptů Kateřiny Šachové /Kateřina Šachová/ VŠUP; 2. Ameland /Anna Pleštilová/ VŠUP; 3. Setba chujů /Noemi Biharyová/ VOŠG Hellichova. • Cena Svazu polygrafických podnikatelů za vynikající polygrafické zpracování tiskárnám: 1. T. A. Print, Praha: František Foltýn /Hana Rousová/ Moravská galerie v Brně a Arbor vitae; 2. TRICO, Praha: Pocta Václavu Hollarovi /kolektiv autorů/ Sdružení českých umělců grafiků Hollar; 3. LIBERTAS, Praha: O Dorotce a psovi Ukšukovi /Viola Fischerová/ MEANDER. • Čestné uznání Svazu polygrafických podnikatelů Tiskárně Flora, Praha. Mimořádná cena Svazu polygrafických podnikatelů Společnosti CPI Moravia Books za kvalitní knihařské zpracování publikací. • Cena SČUG HOLLAR za ilustrace k publikaci: Lucie Olivová – Čínské pohádky / Vltavín. • Cena TypoDesignClubu za grafickou úpravu: Mirko Baum – Ulice na konci světa / AVU a Karel Kerlický – Kant. Výstava ze soutěže Nejkrásnější české knihy roku 2007 je právě otevřena v Ambitu Místodržitelského palác MG Brno (kurátor Hana Karkanová) – 24. 10. 08>25. 1. 09.

Soutěže

Soutěž na graf. prezentaci Prahy na Letišti Praha

Hlavní město Praha (viz usnesení Rady hlavního města Prahy č. 1300 ze dne 23. 9. 08) vyhlásilo soutěž na jednotnou vizuální prezentaci hlavního města Prahy jako přátelské metropole, která zachovává unikátní kulturní dědictví a jejíž historické jádro je zapsáno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Všechny soutěžní přílohy grafické i textové části musí být zpracovány a označeny podle soutěžních podmínek. K vyhodnocení bude zřízena komise Rady hl. m. Prahy. Ceny: vítěz 200 000, 2. m. 50 tis. a 3. m. 30 tis. Kč. Mísoto k podání soutěžních návrhů je: Magistrát hlavního města Prahy, Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, přepážka č. 20, Škodův palác, Jungmannova 29, 110 01 Praha 1.

• Z akce Fast Food: zleva vítězní profesionálové Karel Míšek CZ a Pekka Loiri FI a studenti Ana Sofia Costa PT a Jiří Toman CZ

Výstavy/akce

Virtuální bienále na téma Fast Food v Praze

2. ročník mezinár. E-mail+design – Virtuálního bienále (jde vlastně o „anuále“) Praha 2008 probíhá v Altánu Klamovka, 5.>30. 11. 08, pořádá AUG design. Na výstavu bylo vybráno 73 prací a 6 oceněno mezinár. porotou. Info viz: www.augdesign.cz/aktual/projekty-e-mail2.php

VI. mezinárodní bienále kresby Plzeň

Bienále vzniklo v roce 1996 z iniciativy Unie výtvar. umělců plzeňské oblasti. V prvním ročníku bylo vypsáno pro výtvarníky – občany České republiky. Od druhého ročníku se účast rozšířila o výtvarníky z celé střední Evropy a vzniklo Středoevropské bienále kresby Plzeň, dnes již mezinárodní, oslovující umělce z celého světa. V r. 2004 bylo bienále zařazeno (jako první v ČR i jako první v Evropě vůbec) mezi akce zaštitěné Evropským komitét Mezinárodní organizace výtvar. umělců IAA/AIAP (UNESCO) a tato záštita nadále trvá. Prezidentem Bienále kresby Plzeň je ak. mal. Jaroslav Zapletal, výkonnou ředitelkou Mgr. Gabriela Darebná. Šestý ročník bienále byl slavnostně zahájen 8. 10. 08 v Západočeském muzeu v Plzni, kde mj. promluvil kurátorka Bienále **Mgr. Dana Doricová**. Výstava byla dále ke zhlédnutí v Gal. Jiřího Trnky a v Univerzitní galerii 9. 10.>16. 11. 08. Připomeňme ještě řadu doprovodných výstav: Adriana Šimotová a Svatopluk Klimeš (Gal. m. Plzně 11. 9.>9. 11. 08), Miloš Ševčík (Gal. Evropského domu, 30. 9.>31. 10. 08), Miloš Franče (Výst. síň Plzeň 4-Doubravka, Katedra výtvar. výchovy ZČU Plzeň, 1. 10.>14. 11. 08), Kresby studentů (Gal. Nad schody, Ústav umění a designu ZČU Plzeň, 7. 10.>10. 11. 08), Dětská kresba (ZUŠ Plzeň a Gal. Paletka 8. 10.>16. 11. 08). Mezinárodní porota Bienále kresby Plzeň ve složení Werner Schaub, prezident IAA-EUROPE, DE, prof. Ak. mal. Jitka Svobodová, AVU Praha CZ, prof. Jacek Szewczyk, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu PL, PhDr. Jana Potužáková CZ, doc. Ak. mal. Stanislav Bubán, VŠVU Bratislava SK, Christine Midgley, University of Northampton, UK a István Madácsy HU, nositel Grand Prix Bienále kresby 2006, rozhodla o těchto cenách: Grand Prix Marianne Wille Ogilvie DE, Cena hejtmana plzeňského kraje Jiří Voves CZ, Cena primátora města Plzně Jacques Valot FR, Cena International Association of Art – Europe Rastislav Podoba SK, Cena Maďarské asociace výtvarníků Jarek Grulkowski PL, Cena Unie výtvarných umělců ČR John Jones IE, Cena studentů Ústavu umění a designu ZČU v Plzni Paweł Warchol PL. Kontakt-A: Bienále kresby Plzeň, Klatovská 51, 306 14 Plzeň CZ; T/F: 377 631 594; info@bienale-plzen.cz; www.bienale-plzen.cz

Divadelní plakáty / Karel Míšek

V Galerii Altánu Klamovka v Praze byla 10. 9. 08 (>5. 10. 08) zahájena výstava divadelních plakátů pražského grafického designéra Karla Míška (úvodní slovo měl autor a kurátorka a produkční galerie Lenka Sýkorová. Kolekce prezentovaných plakátů byla vytvořena pro Městské divadlo v Ústí n. L. během posledních 5 let. Autorův tvůrčí přístup je inovativní, experimentální a založený na kresebné formě realizované serigrafii. Velice expresivní atmosféra vystavených divadelních plakátů koresponduje s autorovým rukopisem a typografií, kde často využívá vlastní litery.

• Karel Míšek (*1945) studoval na VŠUP v Praze u prof. Muziky a plakát na AVU ve Varšavě u prof. Henryka Tomaszewského (1971–1973), kde probíhala tzv. zlatá éra polského kulturního plakátu. Sám Míšek

tehdejší atmosféru komentuje slovy: „Vedle sebe pracovali a studovali lidé z nejrozličnějších zemí Evropy i třeba z Latinské Ameriky. Zjistil jsem, že člověk z tzv. východní Evropy je schopen v oblasti intelektu zcela a bez jakéhokoliv handicapu konkurovat lidem z ostatních částí světa, i když jsou proti němu velice dobře vybaveni technicky. To bylo veliké poznání. Ve škole bylo zcela přirozené mezinárodní souznění.“ V tzv. Varšavské škole se sešli později světově uznávaní grafici, kterými jsou zejména Alain Le Querrec, Thierry Sarfis, Bruno Koper, členové seskupení Grapus z Francie, Pekka Loiri a **Kari Piippo** z Finska, Piotre Kunce a **Lech Majewski** z Polska, mezi nimiž vzniklo profesní i přátelské celoživotní pouto.

Míšek tvořil plakáty v letech 1971–1990 pro první divadelní scénu Národní divadlo v Praze, v 80. letech pro pražské Divadlo S. K. Neumanna (dnes Pod Palmovkou) a Divadlo E. F. Buriana (dnes Archa), od 90. let pravidelně spolupracuje s Městským divadlem v Ústí n. L., kde také od r. 1994 vede Katedru vizuál. komunikací na FUD UJEP. Míšek organizoval celou řadu projektů mezinárodních přehlídek plakátu a vizuální komunikace, například výstavu plakátů Evropská identita.

Lenka Sýkorová

- Jan Perůtka: Knižní objekt – Bornův život zvířat • Na snímku z vernisáže v Akademii věd ČR zleva Jiří Novotný z AV ČR, výtvarný teoretik Karel Žižkovský při zahajovacím projevu a autor J. Perůtka
- Pohled do jedné z vitrín s uměleckými vazbami J. Perůtky

Krzysztof Ducki – Plagáty

Autor narozený r. 1957 vo Varšave, kde vyštudoval Akadémiu krásnych umení na oddelení ilustrácie u profesora Janusza Stanneho. Zoznámil sa s peknou maďarskou študentkou a spolu odišli do Budapešti, kde od r. 1982 Krzysztof Ducki žije a umelecky pôsobí ako významný maďarský plagátista poľského pôvodu. V r. 1987 spolu s maďarskými kolegami **Istvánom Oroszom**, Péterom Pócsom a Sándorom Pinczehelyim založili legendárnu skupinu DOPP. Jej členovia sú dodnes najznámejšími i najvýznamnejšími predstaviteľmi maďarského plagátu doma aj v zahraničí. Krzysztof Ducki po viacerých individuálnych výstavách svojej plagátovej tvorby – v Budapešti, Pécsi, Lubline, Sofii, Varšave, Győri, Egeri, Viedni, Debrecene, atď. – zavítal s rozsiahlou kolekciou divadelných, kultúrnych, výstavných, spoločenských a filmových plagátov do Bratislavy. Od 6. do 30. 10. 08 jeho tvorba zaplnila priestory Galérie Poľského inštitútu. Expozícia mu na bratislavskej pôde koncepcne realizovali jeho slovenskí priatelia **V. Rostoka** a **D. Junek**. Za prítomnosti autora s manželkou, jeho maďarských kolegov a bratislavskej verejnosti výstavu zahájil **Dušan Junek**. V priateľskej atmosfére rozprával o ľudskej aj výtvarnej ceste Krzysztofa Duckeho, pričom boli spomenutí aj jeho priatelia – kolegovia **I. Orosz**, **S. Pinczehelyi**, alebo József Árendász a Dora Kerestész-Orosz, ktorí boli osobne prítomní na bratislavskej vernisáži. Stretnutie maďarských a slovenských grafikov vyústilo do spontánnej dohody o usporiadaní spoločnej výstavy plagátov, ktorá sa má uskutočniť v budúcom roku. Je to významná iniciatíva umelcov obidvoch zemí, demonštrujúca cestu priateľskej spolupráce na rozdiel od súčasnej politickej konfrontácie niektorých predstaviteľov Maďarska a Slovenska.

Jan Perůtka – Krásna knižní vazba

Kdo je Jan Perůtka? Zlínský výtvarník-knihvazač se narodil v roce 1964 v Přílepech na Kroměřížsku. Vystudoval obor kamenosochařství na Střední umělecko-průmyslové škole v Uherském Hradišti a užité malířství v architektuře a scénografii na Střední škole uměleckých řemesel (dnes Stř. škola umění a designu) v Brně. Do tajů knihvazby ho zasvětil významný český knihvazač Jindřich Svoboda. Zúčastnil se řady soutěží i výstav doma i v zahraničí, jeho práce jsou zastoupeny v mnoha sbírkách. Ve Foyer budovy Akademie věd ČR, Národní 3, Praha, právě probíhá výstava jeho uměleckých knižních vazeb (11.>27. 11. 08).

Obrazy slov v Letohrádku Hvězda

Dvacítku současných českých výtvarníků širokého generačního i názorového spektra spojila netradiční výstava instalovaná v pražském letohrádku Hvězda. Kurátoři Památníku národního písemnictví, kteří projekt pod názvem OBRAZY SLOV připravili, si vzali neobvyklé téma – použití textu a písma ve výtvarném umění. O tom, že výtvarné umění nejsou jen obrazy a objekty, svědčí skutečnost, že návštěvníky ve skvostných prostorách letohrádku čeká nejedno překvapení. Výstava jim nabízí nejen tradiční techniky, ale i instalace a videoprojekce, nechybí prezentace zvukového záznamu, zastoupeny jsou i počítačové formy grafického projevu. Jména autorů slibují kvalitu: Václav Bláha, Jiří Černický, Jakub Hošek, Dalibor Chatrný, Jan Chovanec, Jiří Kovanda, Ján Mancuška, Marek Meduna, Petr Písařík, Viktor Pivovarov, Vladimír Skrepl, Jan Smejkal, Václav Stratil, Blanka Svatošová, Tomáš Svoboda, Jan Šerých, Jiří Thýn, Tomáš Vaněk. K nim byla přibrána i desítky studentů Vysoké školy uměleckoprůmyslové – ateliéru Grafický design a nová média. „Text v nás vyvolává asociace dané samotným významem slova, případně celého textu či naopak fragmentů použitých písmen. Výtvarné dílo jako takové používá daleko širší škálu prostředků, které vycházejí z vnímaných pocitů zobrazení, ať už se jedná o jakoukoliv formu, tvar, použití barev a podobně. Vlastním spojením obou složek se tak vytvářejí nové významové prvky, které se navíc různým způsobem použití akcentují či tvoří další význam výtvarného díla,“ říká jeden z kurátorů výstavy Zdeněk Freisleben. PNP si je vědom působivosti mimořádných prostor letohrádku Hvězda, a tak se je snaží využívat rovněž mimořádně. Kromě stálé výstavy, která v přízemí připomíná historii a rekonstrukci této unikátní stavby, první patro věnuje výstavám, které dokazují, že přestože tato instituce nese v názvu slovo „památník“, zdaleka není jen uzavřeným konzervativním muzeem. Řadou svých aktivit je naopak spojena s aktuální současností, ať již jde o oblast samotné literatury, či o její provázanost s výtvarným uměním. Ambicí kurátorů, kteří se na těchto projektech podílejí, je snaha nabídnout návštěvníkům nový pohled na díla významných českých tvůrců. Zájemci o výtvarné umění by zde měli mít možnost vidět díla z jiného úhlu či v nezvyklém kontextu a objevovat v nich další významové roviny a přesahy. „Autoři, které jsme do právě probíhající výstavy vybrali, představují různé přístupy k práci s textem, slovem a grafemem. Prolíná se zde umění, design,

reklama, najdeme zde významové záměny, slovní hříčky, osobní pocity, odkazy, zamyšlení nad danými situacemi. Často se také sami dostáváme do určité významové pasti. Nakonec o tom svědčí i forma pozvánky na tuto výstavu, která pracuje s daným slovem a jeho významem zadáním do internetového vyhledávače. Záměny a obrazové parafráze nás tak často odvádějí od daného základu, který se svou podstatou významově mění," říká Zdeněk Freisleben.
Letohrádek Hvězda Praha, 26. 6.-2. 11. 08

Designblok Praha 2008

V Praze se opět konaly dny designu Designblok, 7.-12. 10. 08. V jeho rámci se 9.-12. 10. 08 ve Veletřním paláci Národní galerie v Praze uskutečnil devátý ročník komplexu výstav art & interior (www.art&interior.cz). Jeho součástí byl doprovodný program, např. 9. 10. 08 setkání s italským designérem Marcem Acerbisem ([FontanaArte](http://www.fontanaarte.it), www.fontanaarte.it), a přednáška o mezinárodní soutěži European Design Contest 2008 (www.polytrace.cz; <http://lghimacs.eu/dynamic-folder-Designcontest2008>; www.lghimacs.eu).

European Design Contest 2008

Finále a vyhlášení vítězů dalšího ročníku mezinárodní evropské soutěže designu se konalo v druhé polovině února 08 v Ženevě. Tématem bylo stolování-catering a podmínkou účasti bylo využití materiálu Hi-Macs. Tímto způsobem tak výrobce a zároveň vypisovatel soutěže, společnost LG Chem Europe, ověřuje možnosti a vlastnosti tohoto materiálu v oblasti tvorby a výroby interiérových předmětů. Účast soutěžících byla nejvyšší v historii soutěže – z deseti univerzit a vysokých škol 10 evropských zemí (CZ, FR, IT, HU, DE, RU, SK, ES, SE a GB) se zúčastnilo na 300 studentů. Karel Vránek z VŠUP Praha, katedry designu ve Zlíně, se zde v kategorii mladých designérů umístil s návrhem konferenčního stolu Decco – Chobotnice na prvním místě. Výstava výsledků této soutěže proběhla v dubnu 08 v Miláně na proslulé Zone Tortone. Premiérová prezentace před českým publikem, obohacená o několik nových exponátů, proběhla v rámci výstav art & interior.

1. Aukce designu – Cohnauction na Designbloku '08

Aukce designu 20. století se letos poprvé uskutečnila v rámci Designbloku '08. Samotná aukce proběhla v neděli 12. 10. 08 v Superstudiu CORSO v Křižkově ul. 34, Praha-Karlín, kde byla od 7. 10. 08 umístěna předaukční výstava; www.cohnauction.cz; www.cohn.cz

Design PL

Nejnovější polský design ve svých nejzajímavějších kontextech nebo-li experimentální prezentace z galerie současného umění BWA Wrocław proběhla 2.-29. 10. 08 v Polském institutu v Praze.

Výstava Design a Pelikán

19. 11. 2008 zahájili výstavu Františka Pelikána, designéra a pedagoga Ústavu umění na ZČU v Plzni, PhDr. Jana Potužáková, Mgr. Jiří Hulák a Hlasoplet v Univerzitní galerii, Jungmannova 1, 301 00 Plzeň, 19. 11.-13. 12. 08.

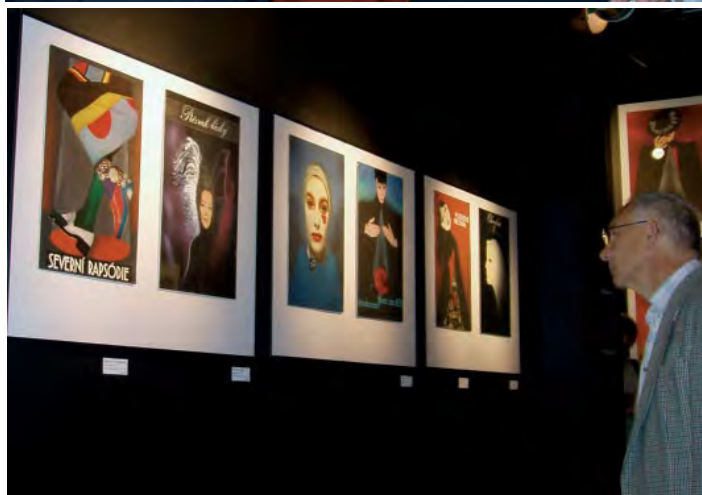
Zlaté éra českého filmového plakátu V. a VI.

• Olga Poláčková-Vyleťalová

Pátá výstava ve Foyer kina Světozor 4. 9.-4. 10. 08 představila malířku a grafičku Olgu Poláčkovou-Vyleťalovou. Narodila se 8. 8. 44 v Hradci Králové. Studovala soukromě (1963, Antonín Kybal), na Výtvarné škole (1968) a na VŠUP (1968-69; Karel Svoboda). Kolektivně vystavuje od r. 1974, samostatně od r. 1980. V l. 1969-89 vytvořila 76 filmových plakátů, za které získala tato ocenění: 1973 Grand prix na Mezinárodním film. festivalu v Cannes (plakát Něžná); 1974 cena kritiky tamtéž (Mládí a láska); 1974 cena kritiky na VI. Bienále Brno (Něžná); 1979 Zlatý Hugo na Mezinárodním film. festivalu v Chicagu (Zrcadlení).

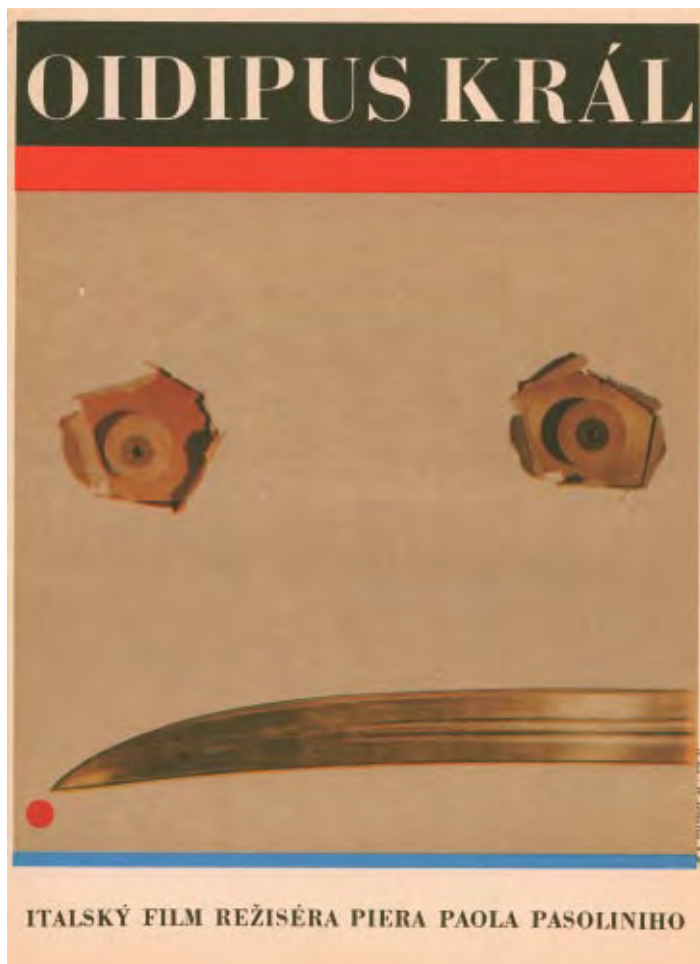
• Karel Machálek-Zlín

Šestá výstava 6. 11.-15. 12. 08 je věnována malíři, grafikovi a básníkovi Karlu Machálkovi ze Zlína, kde se narodil 3. 7. 37. Studoval na SUPŠ v Uherském Hradišti (1952-56) a na AVU v Praze (1957-63; Karel Souček, Vlastimil Rada). V 60. letech začal tvořit nejen jako básník, ale i jako výtvarník. Kolektivně vystavuje od r. 1966, samostatně od r. 1967. Po sovětské okupaci spolupracoval s düsseldorfskou galerií Wendorf-Swetec a 1. 7. 76 odjel na studijní pobyt do Francie. Pracoval v Nogent-sur-Marne v bývalém ateliéru sochaře Marcela Gimonda a připravoval samostatnou výstavu v lyonské galerii Paula Gauzita. Když mu čs. ambasáda odmítla prodloužit pobyt, požádal o azyl. Od r. 1978 tvořil v pařížském ateliéru v rue de Louvre a spolupracoval s uměleckou slévárnou Coubertinovy nadace v Saint-Rémy-lès-Chevreuse. 1980 vydal v Římě básnickou sbírku Dům druhých a rok nato obdržel francouzské občanství. 1992-93, ve funkčním období François Mitteranda, realizoval na zakázku francouzského ministerstva kultury a prezidentské kanceláře svá vrcholná sochařská

díla: Sluneční bárku (pro park zámku Rambouillet) a Antropomorfní architekturu. Karel Machálek-Zlín vytvořil 53 filmových plakátů (1966-76). Považoval, podobně jako řada jeho generačních kolegů, práci na filmových plakátech především za příležitost k obživě – nestály v centru jeho uměleckého zájmu. Přesto (nebo proto?) jeho plakáty patří k tomu nejlepšímu, co ve „Zlaté éře českého filmového plakátu“ vzniklo. A: Kino Světozor, Vodičkova 41, Praha 1; www.terryhoponozky.cz

• Nahoře záběr z vernisáže Olgy Poláčkové-Vyleťalové, vedle světově známého plakátu k filmu Něžná lze zahlédnout kolegy Jiřího Novotného a Jana Schickera z AUG-design • Olga Poláčková-Vyleťalová vypráví o minulosti českého filmového plakátu a o historii vzniku některých svých prací, vlevo Pavel Rajčan • Dole část expozice představující originály – nerealizované varianty plakátů ve formátech A3 • Na s. 13 dva snímky z výstavy filmových plakátů Karla Machálky ve Foyer Kina Světozor v Praze • Uprostřed autor při vernisáži • Vpravo – Karel Machálek: Oidipus Král, filmový plakát, 1967

Bruselský sen v Brně

Repríza pražské výstavy o československé účasti na Světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životním stylu 1. poloviny 60. let rozšířena o fotografickou sekci se koná 21. 11. 08 > 1. 3. 09 v Uměleckoprůmyslovém muzeu MG Brno, kurátorkou je Marta Sylvestrová. Informaci o výstavě a publikaci k ní viz SBB 34, s. 18-19.

Různé

Logotyp firmy MEOPTA

Prosíme každého, kdo by mohl přispět k identifikaci autora značky firmy MEOPTA, aby podal zprávu na E: meopta@uvucr.cz. Logotyp viz www.uvucr.cz/inzerce/logo_meopta.htm

Zemřela PhDr. Alexandra Vovsová

Ve středu 10. 9. 08 zemřela po krátké těžké nemoci Alexandra Vovsová. Saša, jak se sama představovala a byla ráda, když ji tak oslovovali i jiní, se léta starala o administrativu AUG-design a Syndikátu výtvarných umělců. Největší péči věnovala pražskému Studiu Paměť, kde se každý měsíc koná jedna výstava a několik kulturních večerů. V přeplněné obřadní síni motolského krematoria v Praze se 19. 9. 08 vedle rodiny, přátel a dalších kolegů za AUG rozloučili se Sašou K. Míšek, J. Hlavatý a K. Aubrecht.

Školy – mladí designéři

Soutěže

Design Against Fur 2008

Po velmi nelehkém rozhodování dospěla evropská porota Designu proti kožešinám k výsledkům a vyhlásila vítěze a oceněné pro oblast „Evropa a mezinárodní“. Z českých studentů byla úspěšná Kristýna Kuthanová, studentka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, která za svůj návrh získala vyznamenání DAF. Všechny vítězné plakáty z oblastních kol můžete zhlédnout na www.information.com/daf/2008/daf08.php. „Vítězné plakáty ze všech 5 světových regionů, do kterých je soutěž v roce 2008 rozdělena, dále postupují do celosvětového kola soutěže (Grand Prize Winner), jejíž vítěz obdrží 2 500 USD, a zároveň do mezinárodního kola (People's Choice

Award), ve kterém o vítězi rozhoduje veřejnost, hlavní cenou tohoto kola je částka 1 000 USD", vysvětluje Lucie Moravcová, koordinátorka soutěže v ČR. V listopadu také zasedne porota z agentury CLOSER, která vybere nejlepší české plakáty. „Svoboda zvířat soutěž v České republice vyhlásila letos již po šesté. Ze strany studentů je o ni veliký zájem. V letošním roce jsme jen v ČR obdrželi 70 plakátů“, říká Lucie Moravcová a dodává: „Smyslem soutěže je upozornit na krutost a utrpení, které je ukryto za kožešinovou módou, a umožnit studentům vyjádřit svůj názor na tuto problematiku a zapojit se tak do ochrany kožešinových zvířat. Všechny české plakáty i flashové animace, které jsme v letošním roce od českých studentů obdrželi, jsou k vidění na stránce českého DAF www.dafcr.cz, (<http://dafcr.cz/cz/diskuze-prispevky.php?id=7>), kde se mimo jiné můžete zapojit do diskuse nad letošními návrhy českých studentů.“ Na podzim bude zahájeno nové kolo soutěže DAF 2009 pro studenty z celého světa, tedy poprvé též pro studenty ze slovenských škol! Kontakt: Mgr. Lucie Moravcová, koordinátorka DAF pro ČR, Svoboda zvířat / Freedom for Animals, Koterovská 84, 326 00 Plzeň, T: +420 736 766 188

Soutěž plakátů Fédération Aéronautique Internationale pro mládež

Young Artists Poster Contest 2009 vypisuje FAI s uzávěrkou 4. 4. 09 pro mládež od 5 do 17 let. Plakáty (A3, bez použití PC) musí být zasílány vždy na FAI v příslušné zemi, kde bude proveden výběr max. 9 plakátů, které postoupí dále. Tématem soutěže 2009 jsou světové hry aeronautiky „World Air Games“. Info-A: Fédération Aéronautique Internationale, Avenue Mon-Repos 24, CH-1005 Lausanne, CH

Roca International Design Contest

Viz s. 19

1. Bienále mladých – Izrael, Německo, Polsko, Rusko

První mezinárodní bienále mladé grafiky „Prima Septembris – Against Hatred“ se bude konat od 1. 9. 09 ve Wroclawi PL a má zajímavý organizační koncept: práce zaslané do soutěže budou rozmnoženy na formát A3 a ve 120 000 kopiích rozvěšeny po městě, předtím jury vyselektuje 50 autorů, kteří budou pozváni k účasti na výstavě a ti si sami zvolí mezi sebou vítěze. Výstava bude pak putovat po 18 různých městech a 4 státech (IL, DE, PL, RU) v letech 2009>2011. Účastnit se mohou studenti pouze z jmenovaných zemí. Uzávěrka 15. 3. 09. Iniciátorkou akce a ředitelkou Prima Septembris je Dr. Malgorzata Quinkensteinová; E: m.quinkenstein@wp.pl; www.primaseptembris.pl/; A: Forum Kultur Biennale, Sw. Marcin 80/82, p. 325, PL 61-809 Poznań

3. světové bienále studentských plakátů v Srbsku

V Novém Sadu SE se v listopadu uskuteční Third World Biennial of Student Poster, organizované Univerzitou N. Sad a Akademii umění N. Sad. Info - A: Akademija Umetnosti, Djure Jaksica 7, 21000 Novi Sad, Srbija; interbiro@aofarts.ns.ac.yu; www.studentbiennial-ns.com

Výstavy/akce

Papír a kniha V.

Dům pánů z Lipé a Fakulta výtvarných umění VUT pořádají prezentaci Ateliéru papír a kniha FaVU VUT v Brně „Papír a kniha V“. Vernisáž uvedly Mgr. Irena Armutidisová a MgA. Andrea Braunová, vystavují studenti Jan Anděra, Julie Kačerovská, Barbora Kšicová, Klára Nejedlá, Tereza Novotná, Slávka Pauliková, Jan Slivka, Kateřina Valášková, Veronika Zábřhřová Horáková a jejich pedagog doc. Dr. J. H. Kocman, vedoucí ateliéru, který k výstavě uvedl: „Papír a kniha jsou v posledním čtvrtstoletí nově nahlíženy jako samostatné umělecké kategorie (Paper Art, Book Art, resp. Artist's Books). Novodobě se hovoří o autorských papírech a autorských knihách. Ateliér papír a kniha je interdisciplinární platformou pro ty, kteří se zajímají o přesahy řemesla v umění. ‚Kategorie papír‘ stejně jako ‚kategorie kniha‘ jsou pojímány především jako široce otevřená, umělecká média“, tedy nikoliv utilitární, tj. zúžené ve smyslu ‚nějaké podložky či materie‘, na níž defilují ‚vyšší umělecké žánry‘. Toto pojetí souvisí s přechylováním řemeslně-technologických a designerských východisek do oblastí konceptuálního umění.“ Výstava trvá 1.>30. 10. 08, Dům pánů z Lipé, Náměstí Svobody 17, Brno. Kontakt-A: Fakulta výtvarných umění VUT v Brně, Rybářská 125/13/15, 603 00 Brno; T: +420 541 146 850, F: +420 543 212 670; <http://apk.ffa.vutbr.cz>

Nová výstava kaligrafie

V Galerii Muzea papírní ve Velkých Losinách byla 2. 8.>4. 9. 08 otevřena výstava kalografií ze seminářů Písmo a typografie 2004–2008 od studentů převážně 1. ročníku Ateliéru graf. designu na FMK UTB ve Zlíně a M. A. Lenky Baroňové. Byla instalována v krásném historickém podkroví z 18. století. 16.>17. 8. proběhly v prostorách papírní workshopy s ukázkami řemesel a umění spojených s ručním papírem.

Návštěvníci si mohli vyzkoušet čerpání papíru, výrobu obálek, bločků, slepotisku, origami, kaligrafii (pod vedením L. Baroňové) a komorní graf. techniky (vedla absolventka Petra Jiroušková). Info-E: baronova@fmk.utb.cz; www.rpvl.cz/upload//plakatA4.pdf; www.rucnipapirna.cz

Výročí založení FaVU VUT Brno

Z akcí pořádaných k 15. výročí založení Fakulty výtvarných umění VUT Brno: • Výstava pedagogů FaVU, Galerie Brno, Veselá ulice 14, Brno 15. 10.>23. 11. 08 • Výstava vybraných studentů, Galerie Aula, Údolní 19, Brno 15. 10.>9. 11. 08 • Křest katalogu k 15. výročí FaVU, Dvůr rektorátu VUT v Brně, 14. 10. 08. Info: www.ffa.vutbr.cz/

Golden Czech Hands

Ateliér design keramiky FUD ve spolupráci s Ateliérem aplikované a užité fotografie a výrobci a objednavateli porcelánu a keramických obkladů a dlažeb uspořádali 7.>13. 10. 08 v Českém centru Praha výstavu Golden Czech Hands (Zlaté české ruce), kterou na zahájení uvedla PhDr. Helena Koenigsmarková. Jako součást sociálního programu ateliéru bylo představeno i miniauto Intuo Bioconcept a výrobky pro osoby se zrakovým postižením a omezenou motorikou ruky.

Výstava „1918“

Další výstava v Galerii Altánu Klamovka v Praze – 1918, vizuální design Fakulty umění a designu UJEP Ústí n. Labem, byla zahájena 8. 10. 08 úvodním slovem Pavla Beneše, vedoucího ateliéru, a Lenky Sýkorové, kurátorky a produkční galerie.

• „České dějiny jsou úzce spjaty s číslicí osm. Vznik první Československé republiky se váže k datu 28. 10. 1918, a právě toto datum ovlivnilo i tuto říjnovou výstavu. Výstava 1918 je společným národně-historickým ohlednutím a vizuálním zpracováním studentů ateliéru Vizuální design na FUD UJEP v Ústí n. L. Výstava obsahuje studentské práce na zadané téma zpracované formou typografie nebo grafického designu. Studenti již měli možnost prezentovat se na přelomu ledna a února 2008 v Altánu Klamovka vystavením svých prací, kterým předcházelo virtuální sympozium na téma roku 1948. Aktuální reakce na současné dění ve společnosti, i když v těchto případech na historické mezníky národní historie, ukazují na odlišné vnímání nezátížené generace mladých grafiků, kteří vyrůstali již ve svobodné České republice (do roku 1992 Československé), tedy generace narozené koncem 80. let.“ (Lenka Sýkorová)

• „K tématům podobným tomu letošnímu je zvykem přistupovat vážně, s uctivě skloněnou hlavou a se slovy plnými respektu. Oděv k této příležitosti se blíží uniformě, trikolóra se neztratí, a když už nahlas, tak sborem jako u Zborova.

Ateliér Vizuální design FUD UJEP v Ústí n. L. to naštěstí cítí trochu jinak. Studenti jsou mladí, nezátížení ani ideologií, ani sentimentem a nostalgií, rok 1918 je pro ně rokem stejně vzdáleným jako roky 1848, či 8 000 000 let př. n. l.; je pro ně dějepisným údajem z dat, která patrně ve škole zaslechli. Proto reflektovat tento mezník v dějinách našeho státu je pro ně víc hrou než povinností. Způsob, jakým se s tématem srovnali, stojí za to vidět. Není třeba bát se ztráty iluzí, nakonec, slabší povahy mohou, tak jak jsou zvyklí, přimhouřit oči a dělat, že nic nevidí. Ty ostatní možná napadne to, co napadlo mne: sakra, že jsem to takhle snadno neřekl sám už dávno?“ (Pavel Beneš) Výstava „1918“ byla otevřena >2. 11. 08.

Mladí designéři v Slovenskom národnom divadle

V tomto roku nielen milovníci hudby si pripomínajú 100. výročie narodenia Eugena Suchoňa – najvýznamnejšej osobnosti slovenskej hudobnej moderny XX. storočia. Autor dvoch legendárnych oper – Krútnavy a Svätopluka a mnohých diel klasickej hudby interpretovaných aj v širokom zahraničí, sa stal podnetom na celý rad koncertov, interpretácií jeho diel, ale tiež zaujímavého výtvarného projektu. Ten vznikol na pôde Súkromnej strednej umeleckej školy dizajnu v Bratislave, odbore Grafiky vizuálnych komunikácií. Pod názvom „Eugen Suchoň ako inšpirácia vo výtvarnom umení“ sa odborní pedagógovia D. Junek, P. Cepková, P. Čejka a H. Paukeje pustili do ťažkej úlohy. Pod ich vedením sa mali prostredníctvom hudobného plagátu študenti vyjadriť k 100-ročnici významného skladateľa, vybrať si jedno z jeho diel a vytvoriť na jeho tému svoju výtvarnú. K storočnici hudobného skladateľa vzniklo 100 návrhov plagátov, z ktorých odborná porota 55 vybrala k digitálnej tlači vo formáte B1. Vznikla kolekcia hudobných plagátov, ktorá v tomto špecifickom žánri je určite aspoň na Slovensku ojedinelá. Na začiatku tohto projektu bolo odvážne, ba riskantné dohodnúť výstavu študentského hudobného plagátu v priestoroch novej budovy Slovenského národného divadla. Porota vybrala v súťaži 17 finalistov a z nich udelila ceny najlepším návrhom. Bohužiaľ napokon z inštalačných dôvodov bola vystavená len rozsahom výrazne menšia (aj keď najlepšia) časť celej kolekcie. Napriek neskrývanému sklamaniu tých študentov-autorov, ktorí si nenašli na

výstave svoj plagát, expozícia prekvapila pestrosťou nápadov aj výtvarných realizácií, čo v zahajovacom príhovore zdôraznila a ocenila generálna riaditeľka SND Silvia Hroncová. Vernisáž príhovorem uviedla riaditeľka Školy dizajnu v Bratislave Ingrid Barteková a potom **Dušan Junek** zhodnotil priebeh a výsledky projektu. Za víťazné plagáty si v závere vernisáže prevzali autori zaslúžené ceny. Mladí dizajnéri dostali priestor pre svoju tvorivosť v oblasti hudobného plagátu, ktorého frekvencia sa nevyskytuje tak často. Ako povedal na vernisáži D. Junek, „aj vystavovať v priestoroch Slovenského národného divadla nie je pre študentov príležitosť každodenná a naopak, nie je isté, či takú možnosť budú mať v budúcnosti už ako profesionálni umelci“. V každom prípade je výstava kvalitným výsledkom talentovaných študentov pod vedením svojich pedagógov. Potrvá do 9. 1. 09. Info: www.skoladesignu.sk

Školy

FUD se sťhuje!

Několik členů SBB se pravidelně účastní v rolích komisařů hodnocení klauzur na ústecké FUD. Pro ty a všechny příští máme výbornou zprávu: již od příštích klauzur (únor 2009) budou zvaní do nového sídla FUD, do kampusu v bývalé Masarykově nemocnici v Ústí n. L. Už se nebudou muset obávat, že se na ně zřítí strop či sesune obvodová zeď v původní zestárlé budově, jakkoli i tyto ruiny měly svého genia loci. -pb-

• Vpravo Karlové Aubrecht a Míšek společně s Jiřím Světlíkem při klauzurách na FUD UJEP • Vlevo Karel Aubrecht přemýšlející, Jiří Světlík nevěřící, Pavel Beneš vysvětlující a Michal Slejška vnímající

Absolventi 2008 (dokončení)

- Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, ateliér ilustrace a grafiky, ved. MgA. Juraj Horváth, as. MgA. Helena Šantavá; absolventi: Martin Kubát, Klášterec n. Ohří; Alžběta Skálová, Praha.
- Fakulta výtvarných umění VUT v Brně, Rybářská 125/13/15, 603 00 Brno; www.ffa.vutbr.cz; Ateliér graf. designu, ved. **Mgr. Václav Houf**, absolventi: Bc. Zuzana Ondrušová, Brno; MgA. Zuzana Lehutová, Brno; MgA. Blanka Šilhanová, Praha; MgA. Pavel Lukáš, Brno/Praha; MgA. Šárka Dostálová, Brno.
- Ostravská univerzita v Ostravě, Fakulta umění, Ateliér graf. designu, T: 777 150 700; E: pavel.noga@osu.cz; Ved. Mgr.A. Pavel Noga, ArtD.; absolventi: Lucie Petrasová, Luže; Pavel Kozubík, Havířov
- Střední umělecká škola v Liberci s. r. o., Sladovnická 309, 463 11 Liberec 30, T: 485 163 649, 482 750 679, M: 724 027 720, E: zswach@seznam.cz, www.suslbc.cz. Propagační výtvarnictví – propagační grafika 82-41-M/007, absolventi: Ján Bokros, Liberec; Šárka Čivrná, Jilemnice; Tereza Dixová, Nová Paka; Veronika Dvořáková, Turnov; Romana Hainová, Bakov nad Jizerou; Jakub Horák, Nová Paka; Tereza Hromádková, Česká Lípa; Eliška Kesnerová, Liberec; Petra Kobrová, Turnov; Magdalena Krebsová, Kdyně; Martina Machová, Č. Budějovice; Petra Mikulcová, Nové Město p/Sm; Dita Mlejnecká, Chotyně; Soňa Němečková, Mimoň; Eliška Nosková, Nová Ves n/Pop.; Petra Procházková, Hořice; Veronika Sýkorová, Ostroměř; Eliška

Šrámková, Liberec; Lenka Taranová, Byšice; Sabina Wolfová, Mladá Boleslav; Jana Zajacová, Frýdlant.

- Střední umělecká škola, přísp. org., Poděbradova 33, 702 00 Ostrava; T: 596 114 985, studijni@sus-ostrava.cz, www.sus-ostrava.cz, obor: propagační výtvarnictví – prop. grafika, ved.: ak. soch. Eva Kučerová, absolventi: Tomáš Adamus, Oprechtice; Dana Balážová, Kopřivnice; Zdeňka Beťáková, Mikulovice u Jeseníku; Zuzana Čatajová, Kopřivnice; Iveta Hrabovská, Fryčovice; Michaela Kusinová, Ostrava; Alexandra Moslerová, Krnov; Tereza Vaccová, Štramberk.

- Vyšší odborná škola grafická a Střední umělecká škola grafická, s. r. o., Dvořákova 5, 586 01 Jihlava; T/F: 567 331 431, e-mail: vosg@susg.cz, www.vosg.cz; obor: Multimediální umělecká tvorba; absolventi: Iveta Hladíková, Pelhřimov; Marie Hostinská, Panská Habrová; Milan Hotárek, Lesní Hluboké; Bedřich Marek, Liberec; Hana Marýšková, Jindř. Hradec; Zuzana Nápravníková, Radkov; Vít Rumler, Libochovice; Ingrid Špátová, Okrouhlo; Jakub Tomša, Hradec Králové; Petr Vícha, Opava; Jonáš Vokálek, Praha; Marcela Weisssová, Praha; Martin Žďárský, Konecchlumí

- Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Holbarovo nám. 2, Praha 3, T: 267 310 215-6, 272 111 224, www.info@hollarka.cz, info@hollarka.cz; Absolventi – ved. ak. mal. Vladimír Kintera: Štěpán Dlouhý, Praha 7; Ondřej Dolejší, Praha 5; Petr Dolejší, Praha 4; Lucie Doležalová, Praha 4; Tereza Erbenová, Praha 4; Tereza Gruntová, Praha 4; Michaela Hoffová, Praha 8; Monika Horčicová, Říčany u Prahy; Anna Iljašenkova, Police n. Metují; Tatiana Jalputa, Praha 5; Ondřej Jirec, Praha 10; Kateřina Karhánková, Praha 5; Štěpán Křížek, Praha 7; Kateřina Machová, Praha 618; Kateřina Martinová, Praha 10; Alexandra Novotná, Praha 4; Anežka Urbanová, Praha 6; Mikoláš Zika, Praha 6; ved. ak. mal. Bohumír Gemrot: Michal Landa, Lety; Jakub Samek, Praha 4; Luciana Stiborová, Sedlčany; Jana Taxová, Praha 2; Lenka Tomanová, Praha 8; Romana Vaňoučková, Lomnice n. Popelkou; Markéta Veselá, Lomnice n. Popelkou; ved. ak. mal. Antonín Škvor: Kristýna Maiwaldová, Dobříš; Helena Málková, Praha 3; Štěpánka Nováková, Praha 3; Mikuláš Novotný, Tábor; Adéla Obersteinová, Praha 9; Zuzana Optlová, Poděbrady; Tadeáš Podracký, Hradec Králové; Jan Poupě, Vlašim; Veronika Sýkorová, Brandýs n. L.

- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Žižkovo nám. 1, Praha 3; ved.: ak. mal. Helena Francová, absolventi: Jan Baborák, Chrudim; Karolína Bendová, Praha; Matěj Činčera, Praha; Linda Friedmannová, Praha; Iva Hradilová, Praha; Ondřej Jirásk, Praha; Tomáš Kolářik, Kladruby; Jan Novák, Praha; Kristýna Radová, Praha; Michal Slusar, Praha; Lisa Šebestíková, Praha.

- Súkromná stredná umelecká škola dizajnu Bratislava, Ivánska cesta 21, SK-821 04 Bratislava, tel: +421-2-43410802, mail: skoladesignu.sk. Pomaturitné štúdium – obor. Grafika vizuálnych komunikácií, ved. pedagóg prof. **Dušan Junek**, absolventi: Martin Kollárik, Bratislava; Michal Petráš, Bratislava; Mária Ružičková, Bratislava; Jana Rybárová, Šurany; obor Grafický a priestorový dizajn, ved. pedagóg prof. **Dušan Junek**, prof. Robert Szegény, absolventi: Samuel Čársky, Bratislava; Marián Gombarček, Martin; Juraj Kočár, Dunajská Lužná; Mária Košková, Bratislava; Martin Maláček, Bratislava; Lukáš Parolek, Bratislava

Laboratoř designu

Již podruhé uvádíme rubriku „*Laboratoř designu*“. Školám v ČR a SR v ní nabízíme publikování článků, případových studií apod. pedagogů, akad. pracovníků a studentů zejména doktorského studia v rozsahu cca jedné tiskové strany SBB (tj. max. 4 str. RKP – celkem do 7 000 znaků včetně titulu, klíčových slov a anotace, v případě obrázků adekvátně zmenšit text). Jednotný poplatek za otištění 900 Kč prosíme poukázat na účet SBB u KB Brno-město č. 79738-621/0100 do termínu uzávěrky příslušného čísla. Články dodané redakci SBB musí mít atributy vědeckého článku: název v českém nebo slovenském jazyce a jeho překlad do angličtiny, 5 klíčových slov, anotaci v anglickém jazyce o rozsahu do 300 znaků; obrazové přílohy v tiskovém formátu (.tiff, .jpg, .pdf; 300 dpi). Dodané články musí být již recenzované, jméno recenzenta uveďte. Řiďte se prosím formální obsahovou úpravou podle článků, které již v *Laboratoři designu* uveřejňujeme – viz tato dvoustrana. Redakce SBB si vyhrazuje právo článek neotisknout v případě nedodržení daných podmínek.

Akademická redakční rada SBB

Do akademické redakční rady SBB přibyli další kolegové z vysokých škol v ČR a SR v oboru průmyslový a grafický design. Aktuální seznam členů rady přineseme příště v SBB 37.

Článek Laboratoře designu

Principy tvorby designu robotů / Principles of robot design

Klíčová slova: robot, design, průmyslový robot, zábavní průmysl, humanoid, morphology, principles of robot design, Robot X

Annotation: This article deals with principles of robot design. It handles the different approaches when designing robots from various categories according to function, environment and morphology.

Principy tvorby designu robotů kvůli šíři řešeného tématu nelze jen jednoduše charakterizovat. Vzhledem k tomu, že roboti jsou navrhováni pouze pro určitou aplikaci, je jejich koncepce, potažmo i designové řešení, v první řadě podřízeno jejich funkci. Pro každého robota je vždy navržen jedinečný design, který přesně odpovídá jeho určení a je možné jej porovnat pouze s roboty ze stejného funkčního segmentu. Kvůli tomu je nutné v první řadě rozdělit roboty podle jejich funkce a prostředí, pro které jsou vytvořeny. Pouze takto seřazené skupiny robotů je možné vzájemně porovnat a hlouběji charakterizovat.

1. Základní rozdělení designu robotů dle funkce a prostředí

1.1. PRŮMYSLOVÉ ROBOTY

První a nejstarší skupinou robotů jsou průmyslové roboty. Ty mají kořeny již v 19. stol., v období průmyslové revoluce. Za první průmyslové roboty lze považovat jednoduché výrobní automaty, které vznikly úpravou různých přípravků tak, aby samostatně vykonávaly jednoduché úkony; například zápusťkové kovací stroje, svářečské automaty a různé stroje pro třískové obrábění. Tyto konstrukce se postupem času stávaly stále složitější a svého vrcholu dosáhly v moderním průmyslu jakožto součásti automatických výrobních linek. Například v automobilovém průmyslu tyto specializované roboty vykonávají přes 85% veškerých prací, zbylých 15% připadá na ruční montáž dílů. Design těchto strojů je čistě účelový. Při jejich návrhu jsou zohledněny hlavně funkční, technické a technologické požadavky. Designové řešení u těchto zařízení je omezeno pouze na pohledové části a krytování stroje, se kterým souvisí řešení ergonomie. Koncepce těchto strojů je vždy čistě účelová.

1.2. ROBOTY PRO ZÁBAVNÍ PRŮMYSL

Zábavní průmysl je jedním z největších odběratelů designérských návrhů robotů. Při jejich návrhu není třeba respektovat technické ani technologické požadavky na konstrukci. Je možné plně využít kreativity designéra a vytvořit tak hmotově vyváženou koncepci, která může plně korespondovat se zadáním a bez kompromisů využije současných moderních technologií. Hlavním odběratelem takovýchto konstrukcí je herní a filmový průmysl.

Design těchto robotů je čistě podřízen módním a estetickým požadavkům na daný projekt. Tyto projekty jsou velmi kreativní a pro jejich vizualizaci se využívá všech možností, které nabízejí současné nástroje digitálních komunikací a technologií virtuální reality.

• Nahoře technicistní design robotu (robot Jaromír z ÚMT FSI VUT Brno) • Vpravo humanoidní design (robot Asimo)

1. 3. STUDIJNÍ A VĚDECKÉ PROJEKTY

Jedná se o projekty, které mají za úkol vývoj nových konstrukčních schémát, ověření nekonvenčních principů a v praxi fungují většinou pouze jako vývojový nástroj bez širšího uplatnění v sériové výrobě. Principy designu těchto strojů jsou obdobné jako u průmyslových robotů, viz 1.1.

Jedná se tedy o čistě účelové konstrukce, na jejichž vývoji se designér podílí jen zřídka. U těchto projektů se s uceleným vizuálním stylem a kultivovaným tvaroslovím setkáme proto jen výjimečně. Vše je podřízeno funkci a většinou omezeným výrobním technologiím.

Jednou z výjimek je např. konstrukce Robota X, který je v současnosti vyvíjen ve spolupráci s Ústavem konstruování a Ústavem mechaniky těles, biomechaniky a mechatroniky na Fakultě strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně. Jedná se o koncept mobilního robota, který má umožnit autonomní dynamické chování a jeho vzhled má upoutat. Na projektu se prvotní idea čistého designu postupně upravuje dle technických a technologických požadavků tak, aby výsledkem byl zajímavý a opticky vyvážený stroj.

Do kategorie vědeckých projektů lze dále zařadit například vesmírné či jiné autonomní projekty. Tyto stroje jsou opět konstruovány pouze se přihlédnutím k technickým a technologickým možnostem a veškerá estetická kritéria jsou potlačena, což je u takovýchto projektů samozřejmostí.

2. Dělení robotů dle koncepce a morfologie stroje

Dále můžeme dělit roboty dle jejich morfologie. V praxi se uplatňují dva hlavní směry při tvorbě designu, potažmo celé základní koncepce.

2.1. TECHNICISTNÍ PŘÍSTUP

Prvním a nejčastějším přístupem je přístup technicistní. Tento princip využívá toho, že robot je navržen pouze tak, aby plnil svou funkci, a ve svém tvarosloví využívá maximálně vazeb na různé živé organismy, nikdy však tvarových vazeb na morfologii člověka. Jako inspiraci si designéři a konstruktéři berou v převážné většině zástupce z hmyzí říše. V průmyslu se ovšem využívají konstrukce bez jasných vazeb a veškeré tvarosloví je čistě účelové. Technicistní přístup je využíván ve všech výše uvedených kategoriích, nejvíce se však uplatní v průmyslu.

2.2. HUMANOIDNÍ PŘÍSTUP

Humanoidní přístup je metodika práce, při které se konstruktér snaží navrhnout robota tak, aby se co možná nejvíce přiblížil člověku.

Tento přístup je ovšem někdy dosti diskutabilní. Vystavují morální problémy a lidé takovéto stroje, které se příliš přibližují jak svým vzhledem, tak chováním člověku, považují za potenciálně nebezpeč-

né a koncepčně nevhodné. Tohoto psychologického účinku často využívají autoři knižních i filmových děl. Morální problém ve vztahu člověk / stroj / robot je v dnešní době plně aktuální.

Humanoidní systém návrhu není příliš běžný a u průmyslových robotů se nevyužívá vůbec. Naproti tomu v zábavním průmyslu je využíván velice často. Další oblastí, kde se tento přístup hojně využívá, je oblast studijních a vědeckých projektů, v nichž se ověřují technologie, které by v budoucnu mohly vést k nasazení humanoidních strojů v praxi.

Závěrem je tedy možno konstatovat, že styly konstrukčního řešení robotů lze vzájemně porovnávat a základní charakteristiky objektivně vyhodnotit, ale v praxi se často jednotlivé směry mohou dosti výrazně lišit, nebo naopak překrývat. Proto zde uvedený krátký výčet a jednoduchá kategorizace nemohou postihnout celou šíři problémů designu robotů, který je podrobněji rozpracován v připravované dizertační práci autora.

Literatura:

- [1] Grepl, R.: Modelování mechatronických systémů v Matlab/SimMechanics BEN – technická literatura, 2007 • [2] Loprais, A.: Mechanika manipulačních zařízení (PRaM), Vysoké učení technické, Brno, 1989 • [3] Grepl, R.: Kinematika a dynamika mechatronických systémů, Akademické nakladatelství CERM, Brno, 2007 • [4] Plyojump.com [online]. 2008 [cit. 2008 2-14]. Dostupné z [www:http://www.plyojump.com/](http://www.plyojump.com/) • [5] 3Dshop.cz [online]. 2008 [cit. 2008] Dostupné z www.3Dshop.cz • [6] collider [online]. 2008 [cit. 2008] Dostupné z www.collider.com

O autorech článku: Ing. Pavel Čoupek (doktorand na Odboru průmyslového designu ÚK FSI VUT Brno), doc. Ing. arch. Jan Rajlich (školitel) / recenzent: Ak. soch. Ladislav Křenek, ArtD.

Článek Laboratoře designu

Lavička G2 / Bench G2

Klíčová slova: městský mobiliář, urbanistický prostor, průmyslový design, architektura

Annotation: The article describes a design and evolution of street furniture sitting element combined with a bicycle stand function.

Nápad vytvořit lavičku, která bude současně stojanem na kola, vznikl při práci na návrhu městského mobiliáře pro historické centrum kolem Masarykova náměstí v Uherském Hradišti. Původně soutěžní návrh prošel několika vývojovými fázemi až k realizaci první etapy – rekonstrukci Havlíčkovy ulice. Podařilo se vytvořit charakteristickou sadu prvků městského mobiliáře na základech společných výtvarných principů, přičemž výchozím prvkem sestavy je lavička.

Samonosný plášť lavičky je tvořen sedmi v rozbalené podobě identickými svařenými ocelovými pásy bočních obloukových nosníků, které jsou z profilu s prostřídáním odlišně ohýbané, čímž je dosaženo principu střídání plného a prázdného a současně tím dochází k podélnému vyztužení konstrukce a jejímu vizuálnímu odlehčení.

Návrh má několik nevýhod. Především je to krátká sedací plocha (lavička je dimenzována pro 3 současně sedící osoby) vzhledem k celkové délce lavičky. Nedostatkem je rovněž viditelný průhyb subtilní konstrukce při vyšším zatížení. Po ročním užívání se projevila také horší udržitelnost pod bočnicemi, které k zemi dosedají v ostrých úhlech.

Zajímavým poznatkem již ve fázi návrhu, který se potvrzuje i na realizovaných objektech, je pojetí obloukových bočnic, které evokuje funkci stojanu na kola, přestože pro ni nejsou navrženy.

Eliminací základních nevýhod, zkombinováním funkce stojanu na kola a úvahou o charakteru a určení takového prvku v městském mobiliáři vzniká nový návrh, lavička G2. Princip lomených bočnic, na které navazuje vodorovný sedák, byl modifikován tak, aby se zvětšila délka sedací plochy. Toho bylo dosaženo zvětšením úhlu, pod kterým bočnice dosedají na zem.

- 01 G0 – lavička ze soutěžního návrhu na řešení Masarykova nám. a Havlíčkovy ulice v Uherském Hradišti, vizualizace • 02 G1 – finální verze lavičky pro Uherské Hradiště, realizace v Havlíčkově ulici, vizualizace • 03 G2 – studie lavičky s integrovaným stojanem na kola, vizualizace

Zvýšena byla podélná tuhost celé konstrukce příčným zaoblením profilů a jejich zdvojením, okraje perforovaných úseků byly vyztuženy lemováním. V koncepci je upřednostňována funkce sedacího prvku, přičemž je uvažováno i s možností využití objektu pouze jako lavičky. Funkce stojanu na kola je chápána jako doplňková při využití zejména v přímém vztahu majitele a jeho kola. Počet bočních stání je eliminován na dvě (jedno z každé strany) a do jisté míry jsou determinovány lokality, kde může být lavička osazována (pokud má splňovat obě dvě funkce). Jedná se zejména o rekreační zóny (ve smyslu urbanistického plánování) v blízkosti cyklostezek, místa odpočívadel s občerstvením apod. Kromě toho lze lavičku použít jako čistě sedací prvek, kde budou její formy korespondovat s prostředím i ostatními prvky městského mobiliáře. Primární materiálovou variantou je provedení objektu v kovu (žárově pozinkovaná ocel, popř. nerez či slitina hliníku), v úvahu přichází i varianta z ohýbané vodovzdorné překližky.

Spoluauctorem designu městského mobiliáře pro Uherské Hradiště je Ing. arch. Karel Kloupar.

O autorech článku: Ing. arch. et Ing. Vladimír Haltof (doktorand na Odboru průmyslového designu ÚK FSI VUT Brno), Akad. soch. Miroslav Zvonek, Art.D. (školitel) / recenzent: Ing. arch. Pavel Stojanov (nar. 1978) – absolvent VUT Brno, v současnosti pracuje pro společnost GG ARCHICO s.r.o. – www.archico.cz – v Uherském Hradišti.

Zprávy ze zahraničí

Z 10. mezinárodního bienále plakátu v Mexiku 2008 (1)

Na jubilejní 10. Bienále v Mexiku jsem byl pozván do poroty, na konferenci a workshopy na připomenutí toho, že jsem zažil jako host už první Bienále v roce 1990. Pořadatelé z Trama Visual letos obdrželi 4 500 plakátů z 62 zemí. Sítím domácí výběrové poroty na výstavu prošlo 337. Výstava Bienále se odehrává v Museo Franz Mayer v Mexico City, v samotném centru města. Tam pak jury 10. Bienále ve složení **Mitsuo Katsui** JP, Mehdi Saeedi IR, François Caspar FR, Maria Kurpiak PL, Holger Matthies DE, Gustavo Wojciechowski UY, Yossi Lemel IL, **Jan Rajlich ml.** CZ a Eduardo Terrazas MX po 2denním jednání (24. a 25. 10. 08) vynesla následující verdikt: V kat. A Kulturní plak. dvě 1. ceny – Adrian Zavala MX za 23th Chicago Latino Film Festival a Joanna Gorska & Jerzy Skakun PL za Sprawa Dantona, 2. m. Karolina Podoska PL za Henryk Tomaszewski, 3. m. Michal Batory CA za Piano-Folies a tři čestná uznání Yann Legendre FR za Spook Country, Mohammad Jamshidi IR za The human meditation tired volume a Stephan Bundi CH za Mutters courage. V kat. B Sociální plak. 1. m. Čedomir Kostović US za AIDS Hidden Danger, 2. m. Shen-Yu Chiu TW za Where is the Whale?, 3. m. Scott Laserlow US za Bad Idea a dvě čest. uznání Fang Chen US za Myopia a Alain Le Quernec FR za They are Just People with Down Syndrome. V kat. C Reklamní plak. bylo uděleno pouze jedno čest. uznání – Yukimi Sano JP za Delicious Water. V kat. D Nepublikované plakáty na téma „Global Warming“ získal 1. m. Han Ying TW, 2. m. Gakuen Ohata JP a 3. m. Neri Omar Sandoval Garcia MX. Ceny na Bienále Mexiko nejsou peněžité, tvoří je medaile a diplom. Zajímavým bodem programu jury byla návštěva výstavy v Muzeu moderního umění k 40. výročí mexické olympiády, kterou nás provázel šéf tehdejšího designérského týmu a člen jury Eduardo Terrazas. Zakladatel Bienále **Xavier Bermúdez** postupně své aktivity přesouvá do Xalapy, hlavního města státu Veracruz – asi 5 hodin cesty autobusem na severovýchod od hlavního města. Zde se konala i 4denní konference a workshopy. Již dnes je Universidad Veracruzana jedním z hlavních sponzorů Bienále a v plánu má zde vybudovat „Americké tropické centrum designu“. 12 dní v Mexiku mi připomnělo latinskoamerický způsob organizování velkých akcí, kdy nic „nehodí“. Bohužel mi tu opět někteří z ca 40 hostů (významní grafici, např. Alain Le Quernec FR, Martha Granados CO, Pekka Loiri FI, John Gravidahl US aj.) neopomněli vyjadřovat svůj podiv nad Bienále Brno – nad vyřazováním autorů, kteří jinde získávají ceny...
Jan Rajlich jr. (dokončení příště)

Soutěže – nové akce

Cifial Design Award „Feel The Planet Earth“

Cena Cifial Design je organizována společností Cifial a podporuje ji Centro Português de Design (Portugalské centrum). Letošní téma zní „Cit' s planetou Zemí“ a je určeno pro celou širokou sféru designérských řešení. Cena je zaměřena na vyzdvížení designu jako kultury a prostředku k objevování nových možností člověka ve společnosti a ve vztahu k přírodě. Registrace: 1. 11.>31. 12. 08; www.feeltheplanetearth.org

Roca International Design Contest

Rodinná španělská společnost Roca byla založena v r. 1917 a nyní je světovým lídrem v oblasti sanitárních výrobků, má 22 značek ve 135 zemích a 23 000 zaměstnanců. Ročně Roca vyrobí 43 000 000 výrobků v 59 závodech v 17 zemích s obratem přes 1 600 millionů E. V podnikovém design centru pracuje 125 zaměstnanců, kteří se zabývají designem koupelen, záchodů atd. Právě Roca je jednou ze 3 firem (spolu s Virgin Atlantic UK a Kärcher DE), které obdržely ve velšském Cardiffu 13. 10. 08 hlavní cenu Design Management Europe Award 2008 v kategorii velkých společností. V r. 09 se bude v rámci mezinár. designové výstavy 100% Design London společnost Roca prezentovat soutěží „Jump the gap“ (Přeskoč příkop), kterou právě vypisuje spolu s BCD, Barcelona Design Centre, a která je určena pro mladé designéry nebo studenty – ročník 1974 a mladší. Předmětem soutěže jsou inovativní koupelnové produkty a řešení: nové výrobky, nová prostorová řešení, nová použití a funkce. Na již 3. ročník designové soutěže je nutno se (zdarma) registrovat do 31. 12. 08 a zaslat návrhy do 13. 3. 09 (online). Vítěz získá 5 000 EUR. A: Barcelona Design Centre, Av. Diagonal, 452 5è, E08006 Barcelona; T +34 932 182 822; rocacontest@bcd.es; www.bcd.es; kontakt v ČR: Veronika Koucká, Laufen CZ s. r. o., V Tūních 3/1637, 120 00 Praha 2, CZ; T: +420 602 649 211; www.laufen.cz; www.jika.cz; www.roca.cz

- Z oceněných plakátů na 10. bienále v Mexiku
- Na s. 18 – Joanna Gorska & Jerzy Skakun PL, Han Ying TW a Michal Batory CA (tento plakát byl oceněn i v Chicagu, viz s. 20)
- Na s. 19 – Scott Laserlow US a Adrian Zavala MX

IGDB 5, Ningbo 008

V období mezi vydáním SBB 34 a 35/36 bylo vyhlášeno 5. mez. bienále graf. designu v Ningbo CN. Uzávěrka byla již 5. 10. 08. Jak je patrné z názvu, pořadatelé (Ningbo Museum of Art, Ningbo Graphic Designers Association, Institute of the Arts, Ningbo City College of Vocational Technology) od r. 1999 nyní poprvé rozšířili oblast Bienále z plakátu na celý obor graf. designu, tj. i knihy, JVS, služební i provozní grafiku, environmentální a orientační grafiku, obalový design, nová média, video, animaci ad. a dále zrušili samostatnou studentskou kategorii. Studentům je nyní umožněno soutěžit spolu s profesionály a je pro ně vyhrazena cena „Next Wave Award“. V programu IGDB 5 v Ningbo Museum of Art 28. 11.-14.12. 08 je doprovod. výstava Chinese Poster 1992–2008, IGDB International Design Forum i přednášky členů mezinár. poroty (Choi Sungmin KR, Elisabeth Kopf AT, Karlsson Wilker US, Norm CH, Rene Knip NL a Zak Kyes GB). A: IGDB 5, Ningbo 2008 Committee, Ningbo Museum of Art, 122, Renmin Road, Ningbo, China, 315020; T: +86 574 87643222-2828; F: +86 574 87661718; www.igdb-ningbo.com; E: igdb@igdb-ningbo.com; http://bbs.nma.org.cn/bbs_show.asp?bbs_id=31

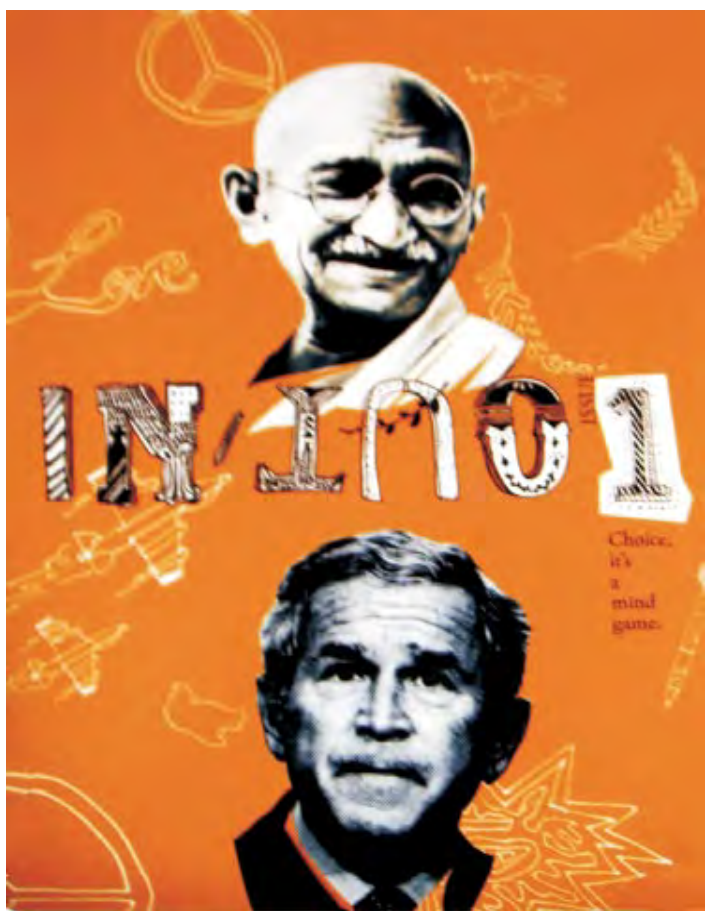
Bienále plakátu Lahti 2009

17. mezinár. bienále plakátu ve Finsku organizují opět Grafia, asociace profesionálních graf. designérů ve Finsku, Přátelé plakátu a Muzeum plakátu v Lahti FI. Do soutěže je možno přihlásit 4 plakáty vzniklé po 1. 1. 07, v kat. A – kulturní, sociální a komerční plakát nebo B – environmentální plakát (cena Tarasti), a je třeba je odeslat **nejpozději 30. 11. 08**. Technika tisku nerozhoduje. Výběr provede komise: Pekka Loiri, Tapani Aartomaa, Timo Berry, Esa Ojala, **Kari Piippo** (všichni FI). Mezinár. jury Michal Batory FR, Timo Berry FI, **Vladimír Chaika** RU, Bruno Monguzzi CH, David Tartakover IL rozhodne o udělení Grand Prix 3 500 €, 1. ceny 3 000, 2. c. 1 700 a Lauri Tarasti prize 3 000 ad. Výstava bude otevřena 14. 6.-27. 9. 09. Info-A: Poster Museum/Lahti Art Museum, P.O.B. 113, 15111 Lahti, FI; F: + 358-3-814 4545; Kari Savolainen +358-3-814 4546, kari.savolainen@lahti.fi; Maija-Riitta Kallio +358-3-814 4542, maija-riitta.kallio@lahti.fi; www.lahdenmuseot.fi

Soutěže – výsledky/výstavy

BIO 21 zahájeno

Dr. Danilo Türk, prezident Republiky Slovinsko oficiálně 2. 10. 08 zahájil na zámku Fužine v Lublani 21. Bienále průmyslového designu BIO 21 – nejstarší přehlídku svého druhu na světě. Výsledky hodnocení jury přednesl její předseda **Victor Margolin** US, promluvil Mojca Kucler Dolinar, ministr vysokého školství, vědy a techniky, a Zoran Jančovič, primátor Lublaně SI. Na BIO 21, kde je vystaveno 126 exponátů z 18 zemí, byly uděleny tyto ceny: 2x BIO Gold Medal Miha Kerin, Majda Kregar, Ambient, Lublaň SI, spoluautoři Smiljan Buzeti, Brane Kregar, Irena Predalič, Martin Ravnikar za Lanovou dráhu k Zámku Lublaň / Studio Cuculič, Záhřeb HR za buklet „40ish“; 5x BIO Quality Concept Award: Tina Jeřabek, Gorenje Design Studio, Lublaň SI za Qube White / Gyula Mihaly, Budapešť HU za obědový set pro nemocnice a domovy důchodců / Igor Ravbar, Lublaň SI za 3P trekking. hůlky / Jernej Jaroslav Kropelj, Lublaň SI za Argo – vyhlídkovou loď na řeku Ljubljana, pedagog Vladimir Pezdirc, Academy of Fine Arts and Design, Lublaň SI / Aleks Komel, Šempas SI za hlídací systém; 6x BIO čest. uznání: Gaggenau Design – MDG, BSH Home Appliances Group, Mnichov DE za Gaggenau AT400 Built-in Table Ventilation a CI400 Electric Induction Glassceramic Hob / Nedda El-Asmar, Antverpy BE za Appetize Appetiser Fork and Spoon Set / Ergonomidesign, Bromma SE za Care Electronics / Rinz, Pavlinec in Pavlinec, Medvode SI za Efekt Snow Shovel / Peter Van Riet, Antverpy BE za Beyondsnow Strap-in Snowboard Bindings / Nedjeljko Špoljar, Sensus Design Factory Zagreb HR, spoluautor Kristina Špoljar za plakáty Exhibition Series Snapshot a dále Cena RTV Slovenia Award za studentskou práci: Samo Ačko, Lublaň SI, spoluautor Robert Srebrnič, pedagog Ranko Novak, Academy of Fine Arts and Design, Lublaň SI za diagram autobusových linek v Lublani. Zaznamenali jsme, že na výstavu bylo z CZ vybráno 5 prací studentů Odboru prům. designu ÚK FSI VUT Brno – Jana Vaňková, Jakub Lekeš, Michal Žarníkov, Pavel Čoupek a Jiří Bukvald; a z FUD UJEP Ústí n/L Anna Marešová, Ondrej Simon, Sergej Kuckir a Alexander Šafařík-Pštrosz. Ze SK: Patrik Illo; Tibor Uhrin, Josef Kurila a Peter Juščák; a studenti Veronika Szabóová, Štefan Nosko, Pavla Tobková (VŠVU Bratislava); Denisa Tóthová (KD FA STU Bratislava); Lenka Kaslová (FU TU Košice) a Karol Krčmár. Katalog BIO 21 stojí 20 €, výstava BIO 21 trvala 3. 10.-2. 11. 08. Z doprovodných akcí BIO 21. • Výstavy: 1815 dialogue 2008: Průmys-

• Záběr z jednání poroty soutěže In/Out v Tchaj-peji TW: zleva grafici Taddy Ho a Jiangping He, dole vítězný plakát studentů z Macaa
• Na s. 21 – Golden Bee 2008 Moskva: plakáty Remo Caminady (Velká cena), pohled do výstavního sálu, porota při práci zleva S. Serov, M. Woodtli, D. Reisinger a M. Vignelli, hromadné foto s porotou, hosty a organizátory a workshop Jevgenije Dobrowinského

lový design v keramice a porcelánu z 19. až 21. stol. Centuries, 15. 8. >30. 10. 08, Magušar House, Radovljica / Solving Problems Unimagined: Designer Davorin Horvat, 7. 10.>7. 11. 08, Informační a prodejní centrum Zepter / Ettore Sottsass 1917–2007, 1.>25. 10. 08, Salon Orion Intertrade / Created in Slovenia: Prezentace slovinské kreativity, 20. 10.>13. 11. 08, Chamber of Commerce and Industry of Slovenia / Verner Panton, 21. 10.>8. 11. 08, Kresija Gallery. • Přednášky: **Victor Margolin** „Kultura sustainability – Alternativy sustainability v designu, aneb je nejvyšší čas...“ / Vito Oražem „Dobry design pro dobry byznys“. Slogan „Good design is good business“ vytvořil v 50. letech Tom Watson Jr., prezident IBM. Vito Oražem pohovořil o zkušenostech ze soutěže Red Dot Design Award, jak společnosti používají design k zlepšení obchodu / Mezinárodní panel kreativity a inovace: The Capacity for Change, Evropská komise prohlásila rok 2009 Evropským rokem kreativity a inovace a k tomuto tématu 20. 10. 08 promluvili mj. George Cox, dřívější ředitel UK Design Council, Vito Oražem, ředitel Design Zentrum Nordrhein Westfalen, Essen a dr. Žiga Turk, slovinský ministr Úřadu pro rozvoj. Doprovodné workshopy BIO 21 měly tato témata: Kreativní myšlení, Různé materiály a recyklace v průmysl. designu, Recyklované identity, Design užitečných objektů na bázi recyklovaných materiálů, Nové způsoby užití textilu. Kontakt-A: Architecture Museum of Ljubljana (AML) / Biennial of industrial design – BIO, Pot na Fužine 2 / SI-1000 Ljubljana; T: + 386 1 540 03 48, F: + 386 1 540 03 44, M: + 386 31 723 441; bio@aml.si; www.aml.si www.bio.si

4 000 prací na Golden Bee 8

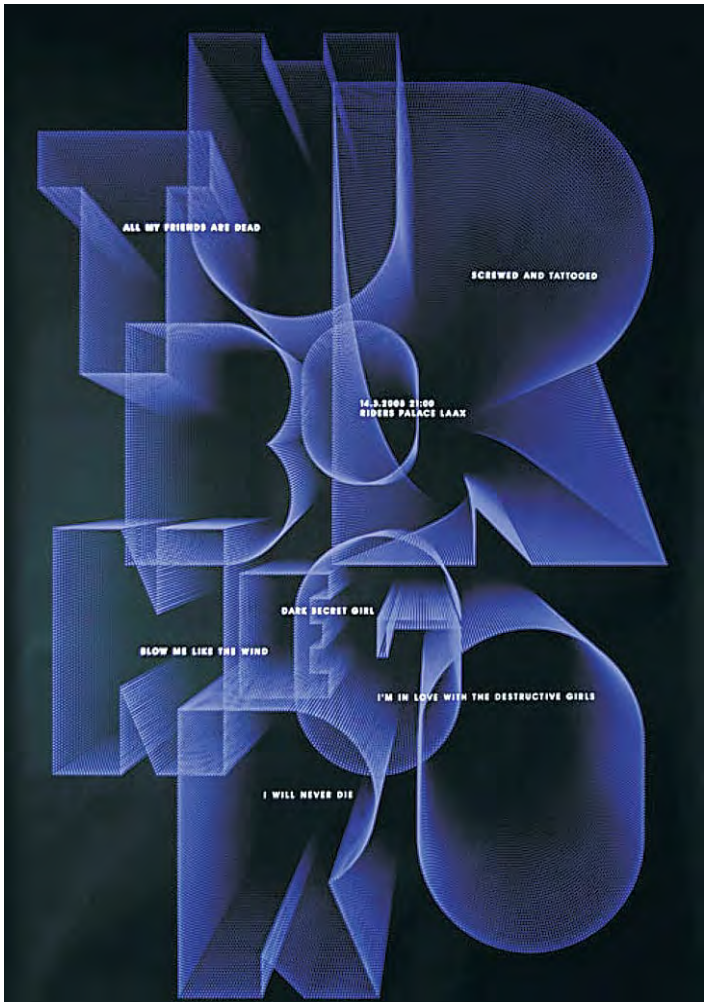
Na 8. mezinárodní bienále plakátu a graf. designu Golden Bee / Zolotaja pčola v Moskvě bylo zasláno na 4 000 prací, ze kterých kvalifikační porota (Svetlana Artamonova, Galina Bunina, Igor Gurovich, Vladimir Efimov, Anna Naumova, Tagir Safaev, **Boris Trofimov**, Arkady Troyanker – všichni RU, Olga Severina, Oleg Veklenko – oba UA) vybrala 1 100 prací: v kat. „Plakáty“ (700), „Nová cyrilice“ (300) a „Futurismus“ (100), které byly 1.>12. 9. 08 vystaveny v Centrálnom dome chudožnika v Moskvě. Mezinár. jury (Irma Boom NL, Iurii Gulitov RU, Massimo Vignelli US, **Dan Reisinger** IL, Leonardo Sonnoli IT a Martin Woodtli CH) zde udělila tyto ceny: Grand-Prix Remo Caminada CH, Cený Golden Bee v kat. „Plakáty“ Philippe Apeloig FR, Sergey Chebotaryov UA, **Vladimir Chaika** RU, Cyan DE, **Melchior Imboden** CH, Yang Hei Yi CN, Mohammad Jamshidi IR, Čedomir Kostović US, Yossi Lemel IL, Alain Le Quernec FR, **Uwe Loesch** DE, David Torrents ES a **Niklaus Troxler** CH, v kat. „Futurismus 100“ Evgeniy Korneev RU, Elena Kostyrina, Yulia Lukianchenko RU, Dmitry Zakharov RU a Hong Zhang DE a v kat. „Nová cyrilice 300“ Irina Kireeva RU, Aleksandra Korolkova RU a Alexei Popovtsev & Inna Balagura UA. Info: <http://goldenbee.imadesign.ru/>; <http://kak.ru/columns/serov/a6142>

Ceny na Chicago International Poster Biennial 2008

Jury nové mezinár. soutěže – předseda John Massey US, Michel Bouvet FR, **Shigeo Fukuda** JP, Alfred Halasa CA, Yann Legendre FR, Yossi Lemel IL, Luba Lukova US, German Montalvo MX, Jay Ryan US, Lanny Sommese US a Martin Venezky US – se sešla v Chicagu US v září 08 a udělila tyto ceny: zlatou medaili / „The SMART Prize“ za nejlepší plakát roku 2008 získal Remo Caminada CH za plakát „Frank Popp Ensemble Concert“; stříbrné med. Pazu Lee Ka Ling CN za soubor plakátů „I am living“ a Dan Ibarra a Michael Byzewski US za „Daniel Johnston Concert“; dále „STA Prize“ za excelentní typografii Farhad Fozouni IR „Moshajjar Exhibition“ a „Osmosis Prize“ za nejlepší plakát se společenskou tematikou Michal Batory FR „Piano-Folies“.

2008 Taiwan International Design Competition In/Out

Mezinár. soutěž pro mladé designéry a studenty na téma „In/Out“ ve 4 kategoriích: profesionálové – design, studenti – produktový design, vizuální design a digitální animace (viz SBB 34) vyhodnotily čtyři mezinár. jury 10. 9. 08. Do 4členné poroty studentské kat. vizuál. designu byl pozván i předseda SBB **Jan Rajlich ml.** a dále v ní byli Jiangping He DE, Taddy Ho TW a Shi Jui Jen TW. První c. v této kat. 20 000 USD získal Inacio Lei Hoi Ieng, Jaqueline Vongka Pou a Kin-Ion Chan MO; 2. c. 10 000 USD Jen-Ping TW; 3. c. 5 000 USD Wen-Si Zhai a Xiu-Chuan Liang CN a dále bylo uděleno 10 čestných uznání po 500 USD. Pořadatelé slíbili, že příští rok vyhlásí soutěž dřívě, aby se jí lépe mohli zúčastnit i evropští designéři a studenti. Kontakt-A: Taiwan Design Center (TDC), F, Bldg. G, 3-1 Park Str., Nangang Taipei 115, TW; F: +886-2-2655 8299; E: tfdc2008@gmail.com; <http://tidc.boco.com.tw>; Student Section / National Taiwan Normal University, Cultural & Creative Industries Center, 6, Lane 5, Cingtian St, Da-an District, Taipei 106, TW; F: +886-2-2322-5042; E: ccic.ntnu@gmail.com; <http://tidc.boco.com.tw>

100 beste Plakate 07 DE – AT – CH

Ke zprávě v SBB 34 (s. 15) o soutěži nejlepších německých plakátů roku ještě dodáváme jména 10 vítězů: Anne-Lene Proff, Peter Buennagel, Barbara Kotte, Erich Brechbuehl, Silvia Francia, Giorgio Pesce, Florence Chevre, Regis Golay, Darius Gondor a **Uwe Loesch**, z čelnů SBB byl do výběru 100 plakátů zařazen ještě **Niklaus Troxler**. Do soutěže bylo zasláno 1 662 plakátů od 488 autorů (146 studentů), oceněno bylo 100 – podle zemí: DE 369 zaslaných / 67 oceněných, AT 30 / 9 a CH 89 / 24. Viz: www.100-beste-plakate.de

Wolda '08 vyjde koncem listopadu 08

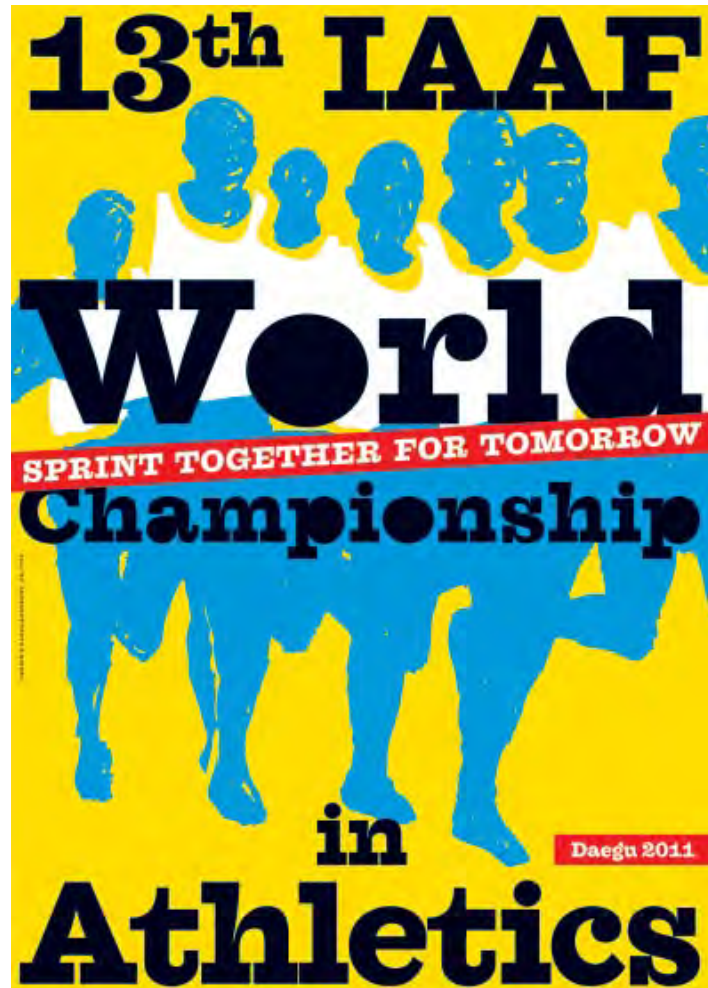
Světová ročenka Wolda oznámila vítěze soutěže – vybrané značky, které budou zařazeny do nové publikace Wolda '08. Vybráno bylo 192 značek (z cca 1 100 zaslaných z 43 zemí). Celkovým vítězem Wolda '08 se stal logotyp „One Degree“ (Landor Associates AUS: Jason Little, Tim Warren, Steve Clarke a Mike Staniford) navržený pro News Limited. Ve studentské kategorii získal Wolda Talent Daniel A. Becker DE za logotyp „Super Kraft“ pro japonskou hudební firmu. Vybrané značky můžete zhlédnout na www.wolda.org/press

American Illustration 27

13. 11. 08 byla vyhlášena výsledky soutěže American Illustration 27. Prezentováno je 382 ilustrací vybraných z více než 7 500 přihlášených. 15. 11. 08 se uskutečnilo sympozium Picturing Politics (Illustration Program, Parsons The New School for Design a The Politics Department, New School for Social Research). Obě události spolu s výběrem Society of Illustrators a schůzí ICON byly součástí týdne Illustration Week v NYC. Ročenka American Illustration 27 má 400 stran s původním přebalem, který navrhl Ted McGrath. Design knihy vytvořili Scott Stowell a Serifcan Ozcan z Open. V jury byli Stacey D. Clarkson, Harper's; Paul Buckley, Penguin Group; Antonio De Luca, The Walrus; Angie Myung a Ted Vadakan, Poketo; Brian Rea, Art Director Op-Ed page, The New York Times. Kontakt: Mark Heflin, Director, American Illustration – American Photography, 1140 Broadway, 4th Floor, NYC 10001, US; T: 917-408-9944; www.ai-ap.com

Ceny Eyes & Ears po desáté

Eyes & Ears Academy, která se zabývá designem nových médií, pořádá do konce roku několik zajímavých akcí. „Innovation or cliché? – Latitude in designing seasonal campaigns“ 13.>14. 11. 08 na RTL

CREATION v Kolíně n. R. DE; „Typography in the moving image“ 27.>28. 11. 08 na ARTE ve Štrasburku FR a „Customer-oriented communication in project management“ 4.>5. 12. 08 v CREATION CLUB v Unterföhringu DE. Program a registrace na: academy@eeofe.org. Pod heslem Inovace a efektivita budou uděleny 30. 11. 08 na Medientage v Mnichově DE 10. mezinárodní ceny Eyes & Ears Awards. Vstup zdarma, registrace na: awards@eeofe.org. Další info: Eyes & Ears of Europem, Postfach 27 01 65, D-50508 Köln, Mozartstraße 3-5, D-50674 Köln, DE; T: +49 (221) 60 60 57 10; F: +49 (221) 60 60 57 11; E: info@eeofe.org; www.eeofe.org

Ars Electronica 08

Jenom stručně o již tradiční každoroční velkolepé akci u našich sousedů v oblasti nových médií, o které se snažíme vždy informovat... Výstava OK – Cyber Arts 08 proběhla 4. 9.>12. 10. 08 v OK-centru (Offenes Kulturhaus Oberösterreich) v Linci AT, byly tu uděleny zlaté ceny Golden Nica ve 3 kategoriích, zabodovali zejména Japonci, Němci, Španělé, Francouzi, Švýcaři... Zájemcům o podrobnosti doporučujeme www.aec.at/cultureconomy; www.ok-centrum.at

ExperimentaDesign Lisabon/Amsterdam

Po 4 úspěšných ročnících v Lisabonu PT v r. 08 ExperimentaDesign rozšířila svůj program i do Amsterdamu NL. 18. 9. (>2. 11.) zde byl otevřen první ročník bienále s tématem „Space & Place – Design for the Urban Landscape“. V Portugalsku pak se připravuje ExperimentaDesign Lisboa 2009, nad kterou převzal záštitu prezident Portugalské republiky Aníbal Cavaco Silva. ExperimentaDesign je bienále kulturního designu a značka portugalské společnosti Experimenta. Kontakty: ExperimentaDesign Lisboa, Rua Cidade de Lobito, Atelier Municipal 3, 1800-088 Lisboa, Portugal, T: +351 210 993 045; F: 351 210 963 866; lisboa@experimentadesign.pt; www.experimentadesign.pt; ExperimentaDesign Amsterdam, Staalstraat 7 A/B, 1011 JJ Amsterdam, The Netherlands; T: +31 (0) 205 235 058; F: +31 (0) 203 201 710; amsterdam@experimentadesign.nl; www.experimentadesign.nl

Konference – workshopy – akce

ICPE Daegu 4.>10. 7. 08

V rámci Design Week v korejském městě Daegu tamní asociace designérů KECD uspořádala v Daegu Gyeongbuk Design Center / Design Gallery mezinárodní výstavu plakátů International Color Poster Exhibition, na niž pozvala 100 korejských a 100 zahraničních designérů. Nedlouho po výstavě dorazil do ČR katalog, z něhož vyplývá, že zahraničních účastníků bylo nakonec přes 50 a domácích přes 70... Mezi vystavujícími jsou např.: **Apex Lin Pang Soong** a Chun-Liang Leo Lin – naši známí kolegové z Tchaj-wanu a dále Boris Ljubičić, Alfred Halasa, **João Machado**, **Kari Pippo**, **Kazumasa Nagai**, Zhang Li – která podobně jako Chung-Liang poslala plakát s motivem české vlajky, asi jako uznání českému grafickému designu, **Mitsuo Katsui**, Péter Pócs, **Shigeo Fukuda**, Shin Matsunaga, Stefan Sagmeister, Stephan Bundi, **Vladimír Čajka** a další, z korejské strany pak Ahn Chang Ho (předseda Korean Society of experimentation in Contemporary Design/KECD), Baik Kum Nam (předseda výkonného výboru výstavy) a desítky dalších, z nichž řada se jmenuje prvním jménem „Park“ a u nás asi nikdo neví, jestli je to něco jako „Honza“ nebo „Novák“... Výtvarníci mohli obělat výstavu ve dvou tematických okruzích: plakáty ke konané akci nebo plakáty vyjadřující nějakým způsobem hodnotu barev. Z České republiky byl pozván k účasti **Karel Aubrecht** a jeho prezentován plakátem k výstavě AUG: Symbol – komunikace symbolem, který byl v bulletinu SBB publikován před 2 roky.

Plakáty 13. mistrovství světa v atletice 2011 Daegu KR

Korejská designérská asociace uspořádala v rychlém sledu po International Color Poster Exhibition v rámci akce Colorful Daegu (New Start New Daegu) další mezinárodní výstavu pozvaných autorů ze světa i z Koreje – plakáty k Mistrovství světa v atletice v Daegu v roce 2011 (13th IAAF World Championship in Athletics) – v Daegu Culture & Arts Center 30. 9.>5. 10. 08. Účastníkům opět organizátoři zdarma zaslali velmi kvalitní katalog obsahující přes 150 plakátů (po jednom od každého autora). Je škoda, že na rozdíl od korejských kolegů neumíme pro podobné mezinárodní akce získat dostatečnou podporu státních i soukromých institucí – propasenou příležitostí je mistrovství světa v lyžování v Liberci, nemluvě například o českém předsednictví EU...

- Z ČR byl na obě letošní plakátové akce v Daegu pozván Karel Aubrecht; reprodukuje jeho plakát k Mistrovství světa v atletice
- Na str. 23 nahoře 2 záběry z Galerie du Tableau – Claude Horstmann: Les signes graphiques a jeden z objektů Alaina Pontareliho

DME Barcelona Congress

Jako součást Barcelona Design Week (10.>14. 11. 08) se v Barceloně uskutečnil 11.>12. 11. 08 klíčový kongres design managementu, kde se sešli zástupci Evropské komise, partneři DME a prestižní profesionálové a pedagogové designu. Kongres spolu s doprovodnými workshopy organizovalo BCD (Barcelonské centrum designu). Info naleznete na: www.barcelonadesignweek.es; www.bcd.es

Business of Design Week '08

Hong Kong Convention and Exhibition Centre pořádá 8.>13. 12. 08 týden designu, partnerskou zemí je tentokrát Nizozemí. Akce je pokládána za nejvýznamnější v Asii, co se týče inovace, designu a brand designu. Hlavními body programu BODW 08 budou mj. Módní design a trh, Řešení po zemětřesení, Kultura a město. Info: www.bodw.com

Multiverso: Icograda Design Week Torino 2008

Týden designu Icogrady organizovaný spolu s AIAP jako součást akcí Torino World Design Capital™ úspěšně proběhl 13.>19. 10. 08. Na mezinárodní konferenci 17.>19. 10. 08 vystoupili mj. Ruedi Baur CH, Andrew Blauvelt US, Robyn MacDonald AU, Stefano Mirti IT, Carlo Ratti IT ad. a na 4 workshopech Daniel Eatock UK, Lust NL, Saki Mafundikwa ZW a Sophie Thomas FR. Stěžejní výstava Multiverso byla věnovaná mezinárodnímu komunikačnímu designu, další výstavy představily 130 plakátů italských designérů 2000–2007 „Alba“ a italský design písma „Italic 2.0“. 16. 10. 08 se tu konal též Icograda Regional Meeting, první v Evropě od roku 2005, kdy byl v Kodani DK. Info: <http://icogradadesignweektorino.aiap.it>

Výstavy

Polski plakat 21 wieku z kolekcji Krzysztofa Dydo

Další výstava polských plakátů 21. století ze sbírky Krzysztofa Dydo byla zahájena v Galerii Schody, ul. Smolensk 9, Krakow PL 21. 9. 08. Zorganizoval ji Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie a k výstavě byl vydán podrobný katalog – kniha s obálkou a v úpravě Władysława Pluty. *viz obr. obálky*

Mieczysław Wasilewski oceněn v Essenu

Polský plakátista M. Wasilewski z Varšavy je od září nositelem 11. mezinárodní ceny Kunst Hof Rütterscheid Preis 2008, kterou vyhlašují Deutsches Plakat Museum Essen DE a Plakat Kunst Hof Rütterscheid DE. Slavnost se odehrála 12. 9. 08 v Grillo Theatru, kde starosta Essenu Norbert Kleine-Möhlhoff a ředitel muzea René Grohnert zároveň otevřeli výstavu autorových plakátů, kterou můžete zhlédnout až >1. 2. 09.

Environments – Umwelten

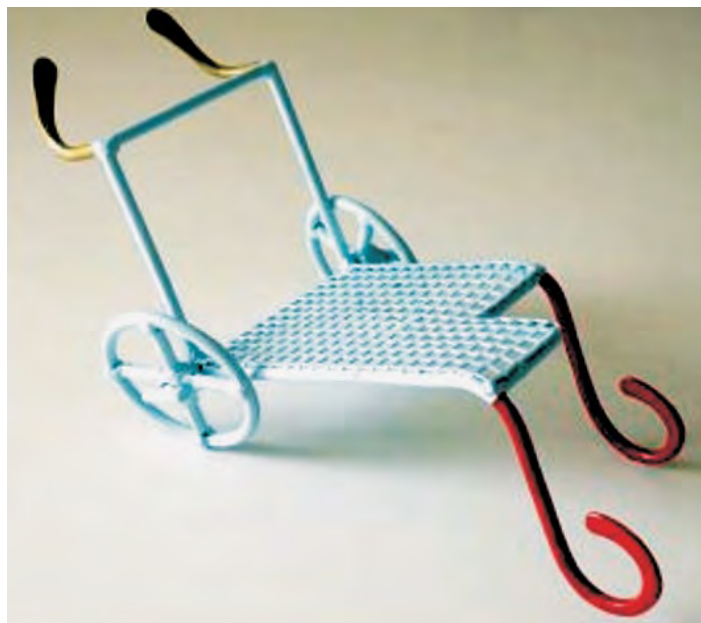
V německém centru architektury DAZ v Berlíně byla zahájena zajímavá výstava „Prostředí“. Jsou tu představeny 4 koncepty tvorby prostředí od malého (Bad ve Stuttgartu DE) až po velké (Xeritown v Dubaji AE). Vstup zdarma, 16. 10.>12. 12. 08. A: Deutsches Architektur Zentrum DAZ, DAZ GLASHAUS, Köpenicker Str. 48/49, 10179 Berlin-Mitte, DE; www.daz.de/sixcms_4/; Kontakt: SMAQ, architecture urbanism research, Grosse Hamburger Strasse 28, D-10115 Berlin, DE; T: +49-30-6920 8634; F: +49-30-2219 7215; www.smaq.net

Eyes On China

Výstava pozvaných autorů a jejich plakátové reakce na zemětřesení v Sečuánu CN „Bless China“ (Žehnej Číně) byla pod názvem „Pohled na Čínu“ otevřena v Rcm Art Museum 72-1, West Beijing Rd, Nanjing, CN, 21.>28. 9. 08. Výstavu organizovali Jiangsu Advertising Association a New Graphic Magazine, kurátor: Wang Jing CN, design-konzultant: Robert Appleton CA. Na akci bylo zasláno přes 200 prací z 30 zemí. Z členů SBB se zúčastnili: **Ben Bos** NL, **Dan Reisinger** IL, **Jan Rajlich jr.** CZ, **Jiří Eliška** CZ, **Jochen Fiedler** DE, **Kari Piippo** FI, **Marie Plotěná** CZ, **Melk Imboden** CH, **Niklaus Troxler** CH, **Pierre Bernard** FR, **Sudarshan Dheer** IN a dále z CZ ještě Jiří Jakub Mašek a Martina Marešová. Info: www.robertappleton.com/china

Galerie du Tableau v Marseille FR

Výstava 124HOURROOM / Les signes graphiques (grafické znaky) Claude Horstmann je dalším příkladem užití písma a textu ve výtvarném umění, 29. 9.>4. 10. 08. V téže galerii proběhla 20.>25. 10. 08 jiná výstava na pomezí designu a umění – objekty Alaina Pontarelloho. Info-A: Galerie du Tableau, rue Sylvabelle, 13006 Marseilles; galeriedutableau@free.fr; www.galeriedutableau.free.fr

Informace ze světa designu

IFI přistoupila k IDA

IFI, International Federation of Interior Architects/Designers (Mezinárodní federace interiérových architektů/designérů), přistoupila po několikaletém váhání k IDA (International Design Alliance). Stalo se tak v Montrealu 13. 9. 08, kdy společný protokol o partnerství a budoucím sloučení podepsali prezidenti všech 3 zastoupených světových střešních organizací designu: prof. Don Ryun Chang, Icograda, prof. Carlos Hinrichsen, Icsid a Shrikant Nivasarkar, IFI.

Udělení DME Award 2008 v Cardiffu UK

Ve Wales Millennium Centre byly 13. 10. 08 vyhlášeny Ceny DME (Design Management Europe) za rok 2008. Z 203 registrací z 22 zemí bylo nominováno na ceny 39 v 7 kategoriích: velké společnosti, středně velké společnosti, malé společnosti, mikrosociální, veřejné nebo non-profitní organizace, nový design-projekt a implementace strategie sustainable designu. Detaily viz info: www.design-managementeurope.com

MAD = umění a design

27.>28. 9. 08 bylo volnou prohlídkou nově otevřeno Museum of Arts and Design (MAD) na Columbus Circle v New York City. MAD (od 1965 Museum of Contemporary Crafts a později American Crafts Museum) bylo přejmenováno v r. 02. MAD je umístěno nyní v budově Huntington Hartford Museum, známé jako „the lollypop building“, navržené r. 65 Edwardem Durrell Stonem a nyní rekonstruované Bradem Cloepilem ze Seattlu. V jejím přízemí najdete stálou expozici, další 2 patra jsou naplněna díly 54 současných umělců z 18 zemí. Info-A: Museum of Arts and Design, 2 Columbus Circle, New York City, US.

Aktuálně

„Hravé“ logo českého předsednictví EU

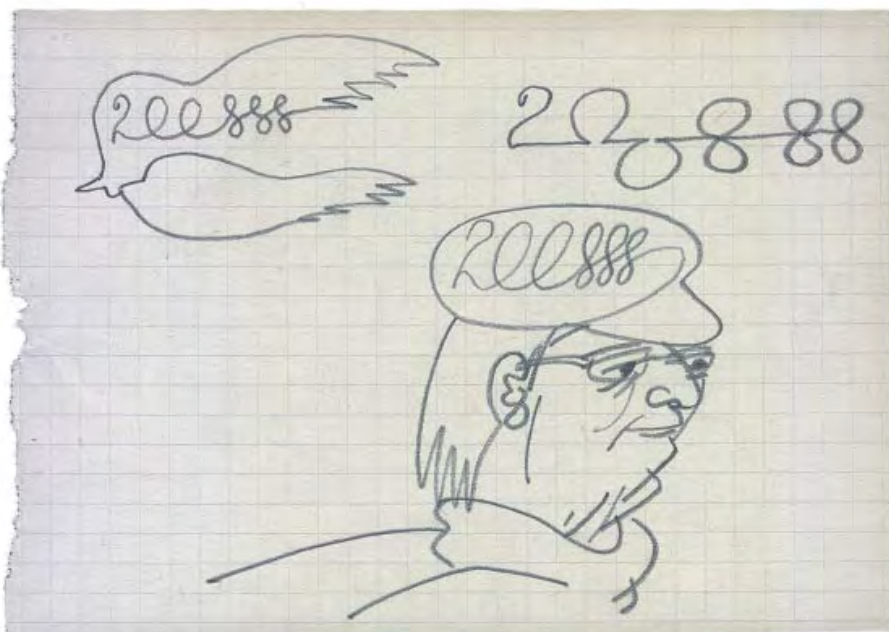
Vládní show byl osmi baletkami 12. 11. 08 odhalen logotyp EU2009.CZ. Autorem je Tomáš Pakosta (34), který zvítězil v konkurenci 350 návrhů, když jednoduše užil a vybarvil původní písmo Františka Štorma...

Nepřistřižená křídla aneb zase kvíz:

Lze poznat, komu je tato opožděná gratulace – kresbička vzniklá z paměti 10. 4. 08 před půlnocí u stolu jednoho nejmenovaného baru v Praze-Dejvicích věnována a komu tam její autor připil „Na zdraví!“?

11. medzinárodné trienále Ekoplagát '08 Žilina

1. 10. 08 v Považskej galérii umenia v Žiline zasadla medzinárodná porota Ekoplagát '08. Porotcov privítali Mgr. Milan Mazúr – riaditeľ PGU a Ing. Peter Cáder – poverený riadením Správy NP Malá Fatra Varín, informáciu o zúčastnených autoroch a počte plagátov (99) prednesla kurátorka **Mgr. Dana Doricová**, oboznámila porotu s prípravou podujatia v skrátených časových podmienkach, so súťažným poriadkom a koncepciou inštalácie – súťažná kolekcia, kolekcia vzdelávacích plagátov, plagáty vystavené mimo štátutu – Irak, samostatná expozícia – autorská kolekcia nositeľa Grand Prix Ekoplagát '05 Sébastiena Courtoisa FR, poďakovala **doc. Janovi Rajlichovi ml.** za pomoc pri organizovaní a propagácii výstavy tohto ročníka, oboznámila o počte cien, ktoré budú udeľované. Na návrh prof. Wladyslava Plutu bol jednomyšľou ďalšími členmi poroty – **Dana Doricová, Jochen Fiedler, Marián Huba, Pavel Choma** a Ján Pagáč – zvolený za predsedu medzinárodnej poroty **Jan Rajlich ml.** Rokovanie poroty skončilo s udeľením cien: Grand Prix – Tomasz Kipka PL za 2 plagáty: Európsky týždeň rovnocennej dopravy a Happy Birthday (Bez vody); 1. c. – **Uwe Loesch** DE za Requiem; 2. c. – Ira Olenina UA za kolekciu 5 plagátov Idea, 3. c. – Dong-Sik Hong KR za 2 plagáty Green; C. priamatora mesta Žiliny – Barbora Tobolová SK za Truth; Čestné uznanie

poroty – **João Machado** PT za kolekciu 4 plagátov National Water Day a International Year of Planet Earth. Porota ďalej udelila Podporné uznanie poroty za práce študentov Školy úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru v Bratislave. Porota na záver rokovania konštatovala vyrovnanú úroveň medzinárodnej prehliadky, ocenila organizačnú prácu usporiadateľov a doporučila, aby sa v organizovaní medzinár. trienále Ekoplagátu pokračovalo aj naďalej. Výsledky boli verejne vyhlásené na otvorení trienále Ekoplagát 08 v PGU v Žiline 2. 10. 08, výstava sa skončila 16. 11. 08. Info-E: ssnprmf@sopsr.sk

• Vľavo 1. cena Ekoplagát '08 Žilina – Uwe Loesch: plagát Requiem. G8 Hokkaido Toyako Summit 2008 (foto: Jochen Moll, 1957), dpk Berlin, 84x119 cm, 2008 • Predseda jury Jan Rajlich a Barbora Tobolová pred jejím oceneným dielom • Medzinárodná jury: P. Choma, M. Huba, J. Rajlich, W. Pluta, D. Doricová, J. Fiedler a J. Pagáč

